Jaargang 112. Vrijdag, 30 September 1853. No. 78.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt aan de geabonneerden verzonden *Bijblad* no. 28, inhoudende: *Verslag van de handelingen der Gemeenteraad van Groningen* en *van de Staten Generaal.*

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND-TURKIJE.

Betreffende de Oostersche kwestie is het nu zeker, dat het berigt, „dat de gecombineerde vloten de Dardanellen gepasseerd zijn," onjuist was, daar de Fransche en Engelsche vloten, in de Besika-baai gestationneerd, slechts, ten gevolge van de voorstellingen van den Divan, genoodzaakt zijn geworden ieder *twee schepen* naar Konstantinopel te zenden, ten einde de Fransche en Engelsche residenten aldaar te beschermen.

Een artikel in het *Journal des Débats* luidt vrij oorlogszuchtig, voor het geval dat Turkije niet onvoorwaardelijk zijne goedkeuring aan de Weener voorstellen hecht.

Wij gelooven intusschen niet, dat de ongerustheid van dit oogenblik genoegzaam door de omstandigheden wordt geregtvaardigd. Men moet wel opmerken, dat de tegenwoordigheid der vloten in den Bosphorus tot dus ver slechts ten doel heeft, — niet om de Russische invasie te beantwoorden, — maar om een' opstand der Turken te voorkomen. De bezetting van Konstantinopel, zoo de gebeurtenissen haar noodzakelijk maken, zou alsdan in zeker opzigt gelijk staan met de bezetting van Rome.

Eene latere telegrafische dépêche uit Konstantinopel (van den 15den dezer) meldt, dat de Ulema's op aandrang van den Scheich ul-Islam hun leedwezen hadden betuigd over het voorgevallene. — De processie van den Bairam was rustig afgeloopen. — De stad was rustig.

(Men meent daaruit te kunnen besluiten, dat de Ulema's de hun vroeger toegeschreven plannen niet hadden kunnen ten uitvoer brengen.)

Uit Weenen wordt wijders gemeld, dat de Oostenrijksche gezant gelast is, om aan de Porte te verklaren, dat de vermaning aan zijne regering, om het Weener ontwerp onveranderd aan te nemen, als een ultimatum moet worden beschouwd, en dat, bij volharding aan de zijde van Turkije, de bemiddeling van Oostenrijk als geëindigd zal moeten worden aangemerkt.

ITALIE.

In de *Gazette de Savoie* leest men een artikel van den heer *Bonelli*, directeur der Sardinische telegrafen, over zijne hoogst gewigtige uitvinding van zijne electrische weefstoelen en de belangrijke voordeelen, welke deze boven de bekende weefstoelen van *Jacquard* bezitten. De uitvinder geeft tevens te kennen, dat hij eerlang te Turin een' electrischen weefstoel zal ten toon stellen naast een' weefstoel *à la Jacquart*, welke hij beide zal laten werken en waaruit ten duidelijkste de groote voordeelen van den eersten boven den laatsten zullen blijken.

DUITSCHLAND.

Den 23sten heeft de Koning van Pruissen met talrijk gevolg de vergadering van de Evangelische synode met een bezoek vereerd.

De kerkvergadering wordt in 't volgende jaar te Frankfort gehouden. — Behalve de toehoorders, hebben aan de vereeniging deelgenomen 1131 predikanten, 311 kandidaten, 108 hoogleeraren en docenten, en 322 leeken.

— Te Potsdam is H. K. H. de Erfprinses van Saksen, prinses *Charlotte* van Pruissen, dochter van H. K. H. prinses *Marianne* der Nederlanden, bevallen van eene prinses.

— De aardappelenoogst valt in vele streken van Duitschland zeer gunstig uit; sedert 6 jaren was de kwaliteit niet zoo goed als deze keer. Van de ziekte is daar tot dusver geen spoor aanwezig. Bij de tegenwoordige hoogte der graanprijzen, is dit van onberekenbaar voordeel.

— De Nederlandsche luit.-kol. *van Panhuys* zal met de vroeger door hem vervulde en sinds lang opengevallen betrekking van gevolmagtigde voor Luxemburg bij de militaire bondscommissie wederom bekleed worden.

— Het gevolg, waarmede de Keizer van Oostenrijk te Olmutz gekomen is, bestaat uit 420 personen, als 14 adjudanten, 6 ordonnans-officieren, 7 beambten van de militaire kanselarij, 13 hofbeambten, 5 kamerdienaars, 257 lakeijen, 10 hofmeesters, 14 koks, 8 banketbakkers, 13 tafeldekkers, 6 keldermeesters.

De Keizer van Rusland zal drie dagen te Olmutz doorbrengen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 26 September.

Het stoomschip Europa heeft berigten uit Boston en Halifax tot den 14den en den 16den Sept. aangebragt. Uit alle deelen der Unie werden ontzettende hoeveelheden graan en meel naar de zeeplaatsen gevoerd. Te Washington was op den 12den een langdurende kabinetsraad gehouden, waarin de buitenl. staatkunde was behandeld, en besloten het gedrag van kapt. *Ingraham* (bekend door de zaak met *Koszta* bij Smirna) goed te keuren.

— Volgens berigten uit Bombay van den 30sten Aug., was de stoomboot *Mozuffer* gestrand en de Engelsche brievenmaal van den 24sten Junij bij die gelegenheid verloren gegaan. Onder de verongelukten bevindt zich de kapitein *Mason.*

— Berigten uit China melden, dat de rebellen op Peking marscheerden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 September.

De Keizer en de Keizerin zetten hunnen togt door de noordelijke departementen voort. Het weder blijft uitermate ongunstig. De reis des Keizers heeft zich tot dusver door niets buitengewoons gekenmerkt. Te Rijssel heeft Z. M. de Belgische en Engelsche buitengewone gezanten ten gehoore ontvangen.

— Volgens *l'Union Médicale* is de gezondheidstoestand van Parijs in de twee laatste weken veel verbeterd. De gevallen van typhus zijn in de stad en in de hospitalen veel minder voorgekomen. Buitendien doet zich geen enkel verschijnsel van de nadering der cholera voor, hoewel er op de markten een overvloed van vruchten is, waarvan eenige, zoo als de druiven, zelfs nog niet tot volkomen rijpheid gekomen zijn.

— De *Gustaaf-Adolf-vereeniging*, die voornamelijk zich inlaat met de uitbreiding van het Protestantismus in Frankrijk, heeft door hare agenten een huis laten koopen in de nabijheid der kerk van de H. Genoveva. In dezelfde wijk hebben zij eene school opgerigt voor meisjes. — Deze vereeniging tracht vooral proselieten te maken in Beijeren; aan een' der Rijnoevers heeft zij meer dan 18 godsdienstige gestichten in bezit.

— Op hetzelfde oogenblik dat *Mazzini* een laatste beroep doet op de Italiaansche demagogen en aanbiedt om Italië te herscheppen in eene republiek, mits een vijftentwintig getrouwe mannen zich met hem aansluiten, vaardigt *Victor Hugo* eene proclamatie uit aan de leden der algemeene democratie, waarin hij hunne verdeeldheid betreurt en ze uitnoodigt steeds voor oogen te houden het groote doel, te weten: de verdelging van den *algemeenen vijand.* Zoo is dan Europa gewaarschuwd.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 September.

Het ruwe weder heeft gisteren ongunstig op de feesten gewerkt. Deze dag was bestemd voor den wedstrijd der muzijkgezelschappen. Te midden der uitvoeringen werd de tot dat einde opgerigte muzijktempel door den storm uit elkander geslagen, zoodat de wedstrijd in eene zaal van het stadshuis moest worden voortgezet. De meeste festiviteiten zijn wegens het slechte weder tot later uitgesteld.

— De prins *de Chimay* is van Rijssel teruggekeerd en heeft een' eigenhandigen brief van den Keizer der Franschen voor den Koning medegebragt.

ANTWERPEN, 24 September.

De drukte en beweging in onze haven zijn van dien aard, dat het Engelsch schip *Verbena*, dat gisteren het dok verliet, tot heden ochtend zijn vertrek heeft moeten uitstellen, daar het geen loods kon bekomen. In dit oogenblik bevinden zich in onze dokken 210 zeeschepen.

— Het ontwerp van den burgerlijken ingenieur *Tarte*, om aan het hoofd van Vlaanderen tegenover Antwerpen eene stad te bouwen, is bij de departementen van algemeen bestuur onderzocht. De minister van binnenlandsche zaken heeft bij circulaire aan de gouverneurs der provinciën, inzonderheid van Oost-Vlaanderen en Antwerpen, bevolen, een onderzoek in te stellen naar het nationale nut van dit ontwerp.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 27 September.

Men verneemt dat Z. M. de Koning eene staatscommissie heeft benoemd, aan welke de taak is opgedragen de grondslagen eener regterlijke organisatie aan te wijzen en zich met den minister van justitie te verstaan, tot het ontwerpen eener wet over dit gewigtig onderwerp. De commissie is zamengesteld uit de heeren: den ridder *van Rappard*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal en voorzitter van het prov. geregtshof van Gelderland, die tot voorzitter benoemd is; *Meeussen*, *Godefroi* en *Wintgens*, leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal; mr. *J. L. G. Gregory*, advokaat-generaal bij den hoogen raad, en mr. *W. F. G. L. François*, substituut-officier bij de arrond. regtbank te 's Hage, die tot *secretaris* is benoemd.

— Naar men verneemt, zal Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden*, na eenigen tijd te Berlijn vertoefd te hebben, zich vandaar naar Moskou, Warschau en ook naar het kamp te Olmutz begeven.

— Naar wij vernemen, is van wege het betrokken ministerie aan de Roomsch-Katholijke geestelijken, aartsbisschop van Utrecht en bisschop van Haarlem, portvrijheid verleend voor hunne briefwisseling in kerkelijke aangelegenheden, onder reserve evenwel, dat zij bij deze titels altijd hunne *geslachtsnamen* voegen.

— Bestuurders van het Haagsche genootschap *tot verdediging van de Christelijke godsdienst*, hebben in hunne laatst gehoudene najaars-vergadering den uitgeloofden eerepenning toegewezen aan den schrijver eener Hoogduitsche verhandeling over het Presbyteriale stelsel in de Hervormde kerk, die, bij de opening van het naambriefje, bleek te zijn *Gotthard Victor Lechler*, Doct. Phil., ord. Mitglied der Hist. Theol. Geselschaft zu Leipzig: in Warblingen, Königreich Würtenberg.

AMSTERDAM, 27 September.

De telegraaf, zoowel op de Duitsche als op de Belgische lijn, is welligt door het stormweder, gisteren onbruikbaar geweest.

— De *Gustaaf Adolf-Vereeniging* heeft ook hier te lande, door de bemoeijing der heeren *D. Karl Grossman* en *Junck*, die eene reis door een gedeelte van Nederland hebben gedaan, deelneming gevonden, terwijl zich in eenige plaatsen van ons vaderland comités hebben gevormd.

Te Amsterdam bestaat het comité uit de heeren *Hasebroek*, *da Costa*, *Gulcher*, *van Loon*, *Swalue*, *ter Haar*, *Testas Jr.* en *de Voogt.*

Te Leiden, uit de heeren *de Blaauw*, *Chantepie de la Saussaye*, *Janssen* en *Krabbe.*

Te Leeuwarden, uit de heeren *van Beijma*, *Harencarspel*, *Smeding* en *Vinke.*

Te Rotterdam, een voorloopig comité, bestaande uit de heeren *Doedes*, *Hugenholtz*, *van Oordt*, *van Oosterzee* en *Voorhoeve.*

Te Haarlem, voorloopig de heeren *Hugenholtz* en *Beets*, te Heemstede.

Te 's Gravenhage, voorloopig de heeren *van Bylandt*, *van Hoogstraten* en *Secretan.*

Te Utrecht, voorloopig de heeren *Rooyaards*, *Calkoen*, *Bösken*, *van Boetzelaar*, *van Dielen*, *van den Ham*, *van Hoogstraten*, *van Ittersum*, *Kemink*, *de Geer*, *Montijn*, *Nepveu*, *van Rheede*, *van der Velde*, *Vinke* en *van Vollenhoven.*

— Wij vernemen, dat men op Dingsdag den 27sten September l.l. met kracht aangevangen is met het leggen der buizen voor de Duinwaterleiding binnen Amsterdam, en wel op den Haarlemmerdijk.

— Men schrijft uit Luxemburg, dat Z. K. H. Prins *Hendrik* den 22sten te Wolferdange de navolgende proclamatie heeft uitgevaardigd:

„Z. M. de Koning-Groothertog, onze Souverein, heeft het dringend en noodzakelijk geacht, het bestuur des lands te veranderen.

„Zwarigheden, gerezen tusschen het Groothertogdom en naburige regeringen, welke de Luxemburgsche belangen bedreigden en gemis aan overeenstemming in het bestuur, hebben Z. M. doen besluiten, gebruik te maken van art. 79 der constitutie.

„Dien ten gevolge heb ik, als vertegenwoordiger van den Koning-Groothertog, de zorg der zaken aan mannen des lands toevertrouwd, die allen aan u bekend zijn.

„Goede betrekkingen met het buitenland, voornamelijk met het gouvernement der Nederlanden, den Duitschen Bond en de Tolvereeniging daar te stellen; aanhoudend orde en loyauteit in het beheer der schatkist te handhaven; een' spoedigen en geregelden gang aan de behandeling en afdoening der zaken te verzekeren; met het Hof van Rome een traktaat te sluiten, hetwelk waarborgen oplevert voor eene goede verstandhouding met de geestelijkheid, terwijl het tevens de wettige regten van het burgerlijk gezag beschermt; de zedelijke orde, het openbaar gezag in het algemeen en het monarchaal beginsel, hetwelk de grondslag van ons politiek bestaan uitmaakt, te bevestigen; de zedelijke en stoffelijke belangen des lands steeds meer te ontwikkelen; — deze zal, volgens de bedoelingen des Konings, de taak van het nieuwe bestuur zijn; en, om die eervol langs den constitutionnelen en wettelijken weg te vervullen, heeft de Kroon Zijne bescherming en ondersteuning aan dat bestuur verzekerd.

„Ik vlei mij met de verwachting, dat het gouvernement zal mogen verkrijgen de medewerking van alle Luxemburgers, die hunnen Koning beminnen en de waarachtige belangen des lands ter harte nemen.

„Terwijl ik deze gebeurtenis ter uwer kennisse breng, vervul ik tevens een aangenamen pligt, door u de verzekering te geven der gevoelens van gehechtheid van uwen Souverein en van zijne aanhoudende zorg voor uw geluk; deze gevoelens heb Ik steeds gedeeld, en Ik acht mij gelukkig, u daarvan bij hernieuwing de verzekering te geven."

Verder worden thans uit Luxemburg de officiele besluiten medegedeeld van het ontslag der afgetreden en de benoeming der nieuwe ministers.

— De Oostindische paketboot, Zondag jl. te Triëst aangekomen, heeft den 20sten Sept. Alexandrië verlaten. De Egyptische regering had den uitvoer van granen verboden. De consuls hadden gevraagd, dat het verbod wierde opgeschort tot den 1sten December.

HELDER, 23 September.

Dagelijks vallen hier schepen binnen uit Archangel en andere havens uit de Oostzee, met rijke ladingen van granen, die, naar wij vernemen, nog door velen gevolgd zullen worden.

VLISSINGEN, 26 September.

's Rijks fregat *Doggersbank*, kapt. ter zee *Smith van den Broeke*, zal binnen weinig dagen naar het Nieuwe Diep stevenen, daar viktualie innemen, en vervolgens naar de Middellandsche zee zeilen, daar het Zr. Ms. intentie is, dat bij de verwikkeling der Oostersche kwestie alle beschikbare bodems zich in den Archipel zullen vereenigen.

BREDA, 25 September

Duizende vreemdelingen bevinden zich in deze vesting om aan de feesten deel te nemen. De stad ziet er ook geheel en al feestelijk uit, geheele straten zijn met boomen beplant en met groene guirlandes versierd, terwijl het getal wapperende vlaggen buitengemeen groot is. Wapentropheën en andere zinnebeelden zijn in menigte opgerigt, en van oogenblik tot oogenblik ziet men de voorbereiding vermeerderen. Omstreeks 12 uur heden middag had de opening der tentoonstelling van de maatschappij onder de zinspreuk: *Nijverheid*, *Vlijt en Eendragt* plaats. Toen de leden dier maatschappij vereenigd waren, trad de generaal majoor, jonkh. ridder *van Rappard*, gouv. der koninkl. akad., de zaal binnen. Zijn hoog edelg. was omringd van alle officieren en beambten dier inrigting, in groot tenue gedost. Bij hun binnentreden lieten de vereenigde harmoniën zich hooren. Vervolgens werd eene aanspraak gerigt aan die heeren, en hoofdzakelijk aan den gouverneur.

Na deze plegtigheid werden zes grijsaards voorgebragt om bekroond te worden met het eeremetaal, wegens eene meer dan 40jarige trouwe en eerlijke dienst bij een' en denzelfden meester of diens opvolger. Zij, die voor den president stonden, telden meer dan 300 jaren van de hier verlangde dienst te zamen, en werden zeer gepast toegesproken, en hun ééne gouden en vijf zilveren medailles uitgereikt. Treffend was de uitreiking van eene zevende medaille (in goud). De man, welke deze zou ontvangen, was eenige dagen te voren gestorven, en waren zijne kinderen opgeroepen dit eereblijk van hunnen vader te erven. Diep treffend was deze uitreiking, gepaard met de woorden, dat zij de maatschappij tot eer zouden strekken met het voetspoor huns vaders te drukken. Na afloop dezer plegtigheid begaf de geheele vergadering zich in optogt en met voortdurende muzijk naar de lokalen der tentoonstelling.

(Het feest, dat Maandag zou worden voortgezet, is dien dag niet gehouden ter zake van het ongunstige weder.)

Van den 26sten. Heden morgen te 8 uur werd het feest door losbranding van het kanon, bespelen van het carillon en luiden der klokken aangekondigd. De optogt door verschillende straten en naar het akademiegebouw was indrukwekkend.

Op het plein der akademie in orde gesteld, waar de kadetten in volle wapenrusting stonden en alle officieren en beambten aanwezig waren, trad de oudste der leden van den raad voor, en, na het houden eener gepaste, warme en sierlijke toespraak, overhandigde hij, als blijk van achting der burgerij, eenen prachtigen standaard aan den heer gouverneur der akademie, welke in even hartelijke woorden de erkentelijkheid der akademie voor dit luisterrijke geschenk betuigde.

ZWOLLE, 26 September.

Men verneemt met genoegen, dat in verschillende bijeenkomsten van werkbazen, in de vorige week gehouden, besloten is, om de dagloonen van den ambachtsman in onze stad, voor zoo ver sommige hunner niet reeds vroeger op een hooger cijfer zijn gebragt, thans algemeen met 10 cent te verhoogen, en dat die maatregel ook op de werklieden, bij de stad in dienst, zal worden toegepast. De billijkheid daarvan waarderende, vertrouwen wij dat zij de algemeene goedkeuring zal wegdragen, en dat ook voor de nog loopende aangenomen werken, door de aannemers met de aanbesteders tot eene evenredige wijziging in de kontrakten moge worden overeengekomen.

WASPIK, 25 September.

Sedert eenige weken is men alhier druk bezig met hooi persen, ter verzending naar het buitenland. Iederen dag worden duizende ponden door de pers van de firma *Vermeulen* gereed gemaakt. Men staat verbaasd, als men ziet dat p. m. 2500 Ned. pond. hooi in eene kub. el geperst en alzoo voor de verzending, zonder het artikel te beschadigen, gemakkelijk gemaakt wordt.

HEUSDEN, 25 September.

Sedert 14 dagen is men alhier op het Bergerplein bezig met grondboren; men heeft reeds eene diepte bereikt van 80 Rijnlandsche voeten. De bijzondere aardlagen, die te voorschijn worden gebragt, worden in kisten bewaard (voor de geologische commissie?).

ASSEN, 28 September.

Maandag j.l. heeft bij de arr. regtbank alhier de plegtige installatie plaats gehad van den nieuw benoemden substituut-officier mr. *W. L. Schiffer.*

— Aangaande de Drentsche veen- en middenkanaal-maatschappij, met welke werkzaamheden weldra een aanvang zal worden gemaakt, kunnen wij de volgende bijzonderheden mededeelen. Het geprojecteerde kanaal, gaande uit de Drentsche hoofdvaart in de gemeente Smilde, zal loopen langs het gehucht Hijken, door de markten Hijken, Zwiggelte, Elp, Orselte, Wezup, Noord-Sleen, tot de veenen van de markte Odoorn en van daar door de markten Emmen en Westenesch, tot in de Noord- en Zuid-Bargerveenen. Het zal eene lengte hebben van 46,716 ellen. Zoodra het zal zijn voltooid, zullen, naar eene matige berekening, 14,000 bunders veen van uitmuntende hoedanigheid aan de snede kunnen worden gebragt. Ieder bunder gemiddeld 200 dagwerken turf kunnende opleveren, zoo liggen bij de voltooijing 2,800,000 dagwerken gereed ter exploitatie. De marktgenooten van Hijken, Zwiggelte, Elp, Orzelte, Wezup, Odoorn, Noord- en Zuid-Barge, wier veenen door het kanaal zullen worden genaderd, hebben aan de maatschappij kosteloos afgestaan de voor het kanaal benoodigde gronden, de wegen met de bermen en bermsloten. Bovendien zijn door die marktgenooten *om niet* afgestaan: van Orvelte 100 bunders heideveld, van Wezup 57 bunders heidegrond, van Odoorn 164 bunders veen, van Noord- en Zuid-Barge 60 bunders veen- en veldgrond, benevens de in de marktgronden over eene breedte van 500 ellen ter wederzijde van het te graven kanaal aanwezige veldsteen. De maatschappij is bovendien eigenares van 1500 bunders veen van uitstekende kwaliteit en buitengewone diepte, zijnde deze in de markte van Odoorn van 2 tot ruim 3 Ned. ellen, en in de Noord- en Zuid-Bargerveenen van 4 tot 7 Ned. ellen. Ook voor de Drentsche hoofdvaart zal dit kanaal bijzonder belangrijk worden, omdat hetzelve een ongemeen voordeelig vervoer van den turf van uit het O. van Drenthe tot in het Meppelerdiep aanbiedt, en derhalve aan de inkomsten der Drentsche hoofdvaart een' blijvenden waarborg geven zal, vooral nu deskundigen hebben verklaard, dat spoedig het tijdstip zal naderen, waarop de Smildinger veenen geen afvoer meer zullen opleveren. Rekent men nu bij dat alles de accijnsen, welke bij den afvoer van den te exploiteren turf in 's Rijks schatkist zullen vloeijen, dan blijkt het, dat met de voltooijing van het kanaal eene goudmijn zal verrijzen voor den landbouw, de nijverheid, de provincie en het Rijk, naardien groote streken van onnoemelijke waarde, die tot heden onaangeroerd zijn blijven liggen, en welke geen ander voordeel dan de weide voor schapen hebben geleverd, ontgonnen en voor bebouwing, communicatie, handel en bedrijvigheid geopend zullen worden, tot zegen van allen. (*Grondwet.*)

— Den 24sten dezer werd uit het huis van arrest en justitie alhier, als krankzinnig naar Zutphen getransporteerd, de bekende *Bruins*, schoenmaker te Koevorden, die sedert eeni-

gen tijd eene treurige bekendheid heeft verkregen, door de wijze, waarop zijne zinneloosheid zich kenbaar maakte. Een vermeend onregt, hem door de arrondissements-regtbank te Zwolle aangedaan en later door het hof aldaar bevestigd, maakte hem eerst woedend en krenkte hem langzamerhand, toen het bij hem eene *idée fixe* werd, zijne zinnen, waartoe ook eene hevige dweepzucht, ten gevolge van separatisme opgevat, niet weinig bijdroeg. Dit dreef hem tot allerlei dwaze daden, en zoo schreef hij aan onderscheidene leden van het vorig ministerie, en bijzonder aan den minister van justitie, hoogst beleedigende brieven, in welke en op welker adres zelfs zij meineedigen, landverraders, enz. werden genoemd. Ongeveer een jaar geleden stond hij voor het prov. geregtshof in Drenthe teregt, wegens het schrijven, verspreiden en aanplakken op de hoeken der straten te Zwolle, van beleedigende, moorddreigende geschriften tegen den procureur-generaal en andere leden van het Hof aldaar; doch werd toen vrijgesproken op grond, dat hij was lijdende aan *monomanie*. Zich dezer dagen weer aan eene soortgelijke daad hebbende schuldig gemaakt, werd hij alhier gevankelijk binnengevoerd, maar ten gevolge eener geneeskundige verklaring, op regterlijk bevel, als volslagen krankzinnig naar elders gebragt.

— Als eene bijzonderheid en een bewijs, dat het onkruid dit jaar wel heeft willen wassen, meldt men ons, dat te Rolde twee akkers met aardappelen gehooid zijn, alvorens de aardappelen zijn gerood.

— Den 22sten Sept. werd te Nieuweroord door den heer *Rahder*, onder het wapperen der vlaggen, de eerste steen gelegd voor de nieuw gesticht wordende bijzondere school. Na het leggen werd door een' der metselaars eene zeer gepaste toespraak gehouden; waarna door het werkvolk de kreet werd aangeheven: *leve de Maatschappij!* Mogt zij nog vele jaren blijven bestaan, dewijl zij alles in het werk stelt en geene moeite noch geld spaart om al wat tot nut en welvaart kan strekken, te bevorderen! Dat Nieuweroords ingezetenen dankbaar het voorregt erkennen, van weldra eene school te bezitten, om daar hunne kinderen te doen opleiden tot wetenschap en deugd!

GRONINGEN, 29 September.

— Maandag werd alhier de tweede jaarlijksche provinciale vergadering van de Ned. vereeniging *tot afschaffing van sterken drank* gehouden. Behalve de bestuurders der afdeeling *Groningen*, waren er afgevaardigden van de bestuurders der afdeelingen *Hoogezand* en *Leens*, benevens onderscheidene correspondenten, uit verschillende oorden der provincie te zamen gekomen, ten einde mededeelingen te doen van 't geen hier en elders was verrigt, en nader met elkander te bespreken, wat men verder gezamenlijk kon doen of ieder in zijne nabijheid zou kunnen bewerkstelligen, om de heilzame zaak der afschaffing, die al meer en meer eene volkszaak behoort te worden, ingang te doen vinden.

De mededeelingen waren hoogst belangrijk, en deden blijken, dat er in den laatsten tijd verscheidene personen, zoo mannen als vrouwen, in stad en provincie, als leden der Vereeniging waren toegetreden, anderen zich als begunstigers hadden doen kennen en nog anderen hun verlangen hadden te kennen gegeven, om het maandblad: *de Volksvriend*, door de Vereeniging uitgegeven tegen den bepaalden prijs van *f* 1,20 's jaars, te ontvangen. Mede werden er onderscheidene middelen opgegeven en aangenomen, om de zaak meer bekend te doen worden en bemind te maken, zoodat deze bijeenkomst als allerbelangrijkst mag beschouwd worden.

Na afloop van die vergadering had er eene algemeene vergadering plaats van de afdeeling *Groningen*, welke ook de bovengenoemde afgevaardigden en correspondenten met hunne tegenwoordigheid vereerden en waar sommige nog bovendien het woord voerden.

De Voorzitter, ds. M. A. Amshoff, opende die vergadering met eene toepasselijke rede, daarin onder anderen schetsende, hoe zeer de zaak der afschaffing in onze stad en provincie gedurende 't afgeloopen jaar niet alleen groote vorderingen had gemaakt, maar dat men dien voortgang in 't geheele land kon bespeuren, daar de vereeniging thans reeds over de 9000 leden mogt tellen, waarom hij tot moed en volharding aanspoorde, daar de goede zaak eindelijk, onder opzien tot God, zoude zegevieren. Zeer opmerkelijk was het, dat reeds ten minste drie diakonie-besturen in de provincie besloten hadden, geene bedeeling meer te doen aan zulke armen, die sterken drank gebruiken. Verder wees hij op de teekenen des tijds, als: op de duurte van het koren — waarvan 's jaarlijks in ons land 680,000 mudden verstookt worden tot jenever en brandewijn! — op de ziekte en de daardoor veroorzaakte schaarsche der aardappelen en op de reeds in ons land woedende cholera, als zoovele vingerwijzingen der Voorzienigheid, om de afschaffing van den sterken drank, als volksdrank, te bevorderen. Eere hebbe de regering van onze stad, die door het besluit, dat er dit jaar alhier geene kermis zal gehouden worden, in den geest van ons genootschap werkzaam is geweest.

Ds. K. Heringa, pred. te *Delfzijl*, deed eenige gewigtige mededeelingen, gedurende zijn correspondentschap te zijnent ondervonden.

Ds. J. Douwes Jr., predikant te *Leens* en secretaris van de aldaar bestaande afdeeling, ontzenuwde in krachtige en kernachtige taal de nog dikwijls gemaakte tegenwerping van hen, die zeggen, dat zij meer nut kunnen doen voor de zaak der afschaffing en meer onpartijdig en ongedwongen anderen kunnen aansporen, om leden der vereeniging te worden, wanneer zij zich onzijdig houden, dan wanneer zij als leden toetreden, terwijl hij eindelijk zijne uitzigten te kennen gaf, wat de vereeniging kan en wat zij voorzeker zal worden.

Eindelijk trad de provinciale correspondent Suidingh op en deelde mede, wat hij op zijne onderscheidene reizen, zoo naar de algemeene vergadering te *'s Gravenhage*, als in verschillende oorden dezer provincie, waar hij de afschaffingszaak had aanbevolen, ondervonden had; waarvan de slotsom was, dat men hoe langer hoe meer gunstig voor de zaak wordt gestemd, de geschriften met gretigheid ontvangt, schier overal blijken van belangstelling ontmoet en belofte van medewerking verkrijgt, zoodat alle spot en hoon, die men voorheen moest verduren, thans door de gunstige stemming en de liefde, die men daardoor voor zijnen evenmensch toont te hebben, rijkelijk vergoed wordt; waarvoor ieder zich krachtig moet voelen aangespoord niet te verslappen, maar veeleer den ijver van vroeger ter bevordering van dit goede werk zoo mogelijk te vermeerderen.

Even als bij vorige gelegenheden, gaven ook nu eenige personen hun verlangen te kennen, om als leden der vereeniging te worden aangenomen. *(Ingezonden.)*

— Dingsdag l.l. zijn alhier binnengekomen de manschappen behoorende tot het 2de bataljon, 7de reg. infanterie, alhier in garnizoen, komende van Leeuwarden, hebbende een gedeelte daarvan te Harlingen in garnizoen gelegen en het overige met het 4de bataljon van genoemd regement het kamp van Zeist mede uitgemaakt. — Gisteren is alhier binnengekomen een detachement van het 3de regement infanterie; deze manschappen zijn alhier ingekwartierd en heden met onbepaald verlof naar hunne haardsteden vertrokken. — Mede is gisteren uit het kamp van Rijen alhier teruggekeerd het detachement dragonders, behoorende tot het 4de regement, alhier in garnizoen, sterk 1 officier, 16 manschappen en 18 paarden.

— Uit het verslag van het instituut voor doofstommen over het afgeloopen schooljaar deelen wij mede, dat in dat jaar 14 nieuwe kweekelingen zijn aangekomen, terwijl 13 met het einde van dat jaar zijn ontslagen. Van deze laatste zijn 12 bekwaam om in de maatschappij te verkeeren, de 13de verlaat, op verlangen der ouders, binnentijds het instituut, zonder de vereischte bekwaamheid verkregen te hebben. Negen der ontslagenen hebben hunne geloofsbelijdenis naar de leer der Hervormden afgelegd, terwijl drie tot de eerste heilige communie zijn toegelaten. De gezondheidstoestand der kweekelingen liet niets te wenschen over. Minder gunstig was het echter gesteld met het personeel aan het onderwijs verbonden, door het afsterven van den hoofdonderwijzer J. Peters en eene ernstige ongesteldheid van den eersten instituteur dr. C. Guyot. Het onderwijs in sommige ambachten, op de winkels aan het instituut verbonden, is geregeld en met het beste gevolg gegeven; dat in de gymnastiek heeft gewenschte vruchten opgeleverd; de vorderingen der kweekelingen in alle vakken van onderwijs waren voldoende.

— De gewone jaarlijksche inspectie van de verlofgangers, die in de aanstaande maand October alhier stond gehouden te worden, zal, zoo wij vernemen, dit jaar geen plaats hebben, maar geschieden in de maand Mei des volgenden jaars.

— Z. M. heeft bij besluit van den 21sten Sept. goedgevonden en verstaan: tot derzelver tegenwoordige functiën op nieuw te benoemen en bij continuatie aan te stellen de navolgende titularissen, als: o. a. in het kanton Groningen, tot plaatsvervangend kantonregter, mr. W. Wolthers; in het kanton Hoogezand, tot griffier, J. Veenhoven Hz.; in het kanton Winschoten, tot plaatsvervangend kantonregter, mr. W. R. Emmen; in het kanton Appingedam, tot plaatsvervangende kantonregters, mr. S. Reijnders en mr. P. Wenniger; in het kanton Onderdendam, tot kantonregter, mr. A. Beckeringh en tot plaatsvervangend kantonregter, mr. A. J. van Roijen.

— Tusschen den 27sten en 28sten dezer, omstreeks een uur te middernacht, ontstond er brand in de schuur der boerenbehuizing van den landgebruiker B. M. Liefsting, te *Westerlee*, waardoor binnen weinige uren de geheele schuur door de vlammen is vernield, met den zich daarin bevindenden oogst, drie varkens, een jagthond, al de boerengereedschappen en rijtuigen; alleen het voor-woongebouw tot aan den zoogenoemden brandgevel is door de hulp der ingezetenen aldaar behouden gebleven.

Het is hierbij een geluk te noemen, dat eene der dienstmeiden door het geraas van den brand uit den slaap is gewekt, anders zoude welligt het geheele huisgezin in het brandende gebouw zijn omgekomen; doch te bejammeren is het, dat geen de minste pogingen, ook zelfs niet in den loop van den daarop volgenden dag zijn aangewend om de brandende ongedorschen graanhoopen nog zoo veel mogelijk te blusschen. Het gebouw was tegen brandschade verwaarborgd, de overige goederen niet; de oorzaak van dezen brand is niet bekend.

— Te *Winschoten* is eergisteren morgen ongeveer 11 uur uit de vaart levenloos opgehaald zekere W. L., schoenmaker aldaar, welke persoon waarschijnlijk Zondag avond in een' beschonken toestand in dezelve moet geraakt zijn.

— Op de veenstreken in het *Westerwoldsche* zijn de aardappelen uitmuntend van kwaliteit; — de kwantiteit is klein, ze worden aldaar verkocht voor *f* 2,50 het mudde.

— Uit *Zevenhuizen* wordt het volgende gemeld: „Onze waardige onderwijzer, de heer H. J. Smilda, heeft op eene zeer bijzondere en onbaatzuchtige wijze, die zoo zeer navolging verdient en tevens door de meeste dorpsonderwijzers *kan* gevolgd worden, eene *Inrigting voor de hoogste klasse zijner school* tot stand gebragt. Honder eener zangschool van jonge lieden boven de 16 jaren, laat hij sedert geruimen tijd door ieder 1 cent leergeld betalen (vroeger werd het onderwijs gratis gegeven), welke opbrengst hij nu uitsluitend aanwendt tot het daarstellen der leesbibliotheek, die nu reeds om de *honderd* werkjes telt van 30 cents tot *f* 1 het exemplaar. Deze werkjes worden wekelijks afgegeven en niet alleen door de *leerlingen*, maar evenzeer door de *ouders* met graagte gelezen. Mogt de mededeeling hiervan alle onderwijzers, houders van zangscholen, tot eenen nuttigen wenk verstrekken! Groot toch is de zegen, die zulk eene inrigting bij ouderdom en jeugd kan stichten."

— Men verzoekt ons de plaatsing van onderstaand berigt:

In de volgende maand zal er te *Wehe*, ten huize van den kastelein Noordhoek, eene tentoonstelling plaats hebben van vreemde en min algemeen gekweekt wordende tuinvruchten. Deze expositie zal onder anderen bevatten eene fraaije collectie van meer dan 20 soorten en verscheidenheden van de kalebas, meest allen gekweekt in den tuin van den heer Uilkens, pred. te Wehe. Ook de heer Rijkens, onderwijzer aldaar, zal een prachtig exemplaar leveren van eene melkwitte kalebas (*cucurbita melopepo reticulata*) nu reeds bijna 90 halve Ned. ponden wegende, terwijl de liefhebbers er ook eenige vruchten zullen aantreffen van den oranje-kalebas (*melopepo aurantii formis*).

Over deze belangrijke vrucht leze men het hoogstvolledig „Groot Warmoeziers Handboek, door T. F. Uilkens, pred. te Wehe; te Gorinchem, bij J. Noorduijn en Zoon, 1852."

De zaden van de verschillende tentoongestelde vruchten zullen te Wehe verkrijgbaar worden gesteld; jammer dat vele uit Erfurt ontbodene zaden van vreemde en hier te lande weinig bekende tuinvruchten de verwachting hebben te leur gesteld.

— Ten aanzien van den geduchten storm, die Maandag en Dingsdag l.l. heeft gewoed, komen uit vele streken van ons land treurige berigten in. In vele oorden is door dien storm eene vooralsnog niet te bepalen schade te weeg gebragt aan dijken, dammen, gebouwen, losse bezittingen, vee en ook menschenlevens.

Zoo is het water in de Maas en binnenhavens te *Rotterdam* in eene sedert den jare 1825 ongekende hoogte gestegen, zoodat men de meeste gedeelten der stad in rivieren herschapen vond. Het water stroomde de huizen binnen en heeft alle kelders gevuld. De schade die daardoor veroorzaakt zal zijn, zal gewis groot wezen, vermits de meeste in benedenhuizen en kelders wonende lieden bijna geen tijd tot berging van hun huisraad en goederen hadden en ook andere kelders, die tot bergplaatsen dienden, zijn ondergeloopen. Het water heeft als hoogste standpunt bereikt 10 v. 11 d. Rijnl., hetwelk slechts $3\frac{1}{2}$ duim minder is, dan de hoogste waterstand in 1825. De posten waren niet aangekomen.

Onder de rampen, door dezen hoogen vloed veroorzaakt, mag wel in de eerste plaats genoemd worden het doorbreken van den dam aan de nieuw aangelegde haven aan het Groote Nieuwewerk, welke bezweek, nadat men gepoogd had, bij het naderend gevaar, den dam door te steken, ten einde het water langzamer in de haven te doen vloeijen. De vloed stortte nu echter met zooveel geweld in de kom, dat zulks aanzienlijke schade en belangrijke vertraging in de werkzaamheden ten gevolge zal hebben, hetwelk te meer te bejammeren is daar de haven bijna voltooid was.

Op verschillende plaatsen zijn door de werking van het water groote putten in de straten ontstaan en zelfs gedeelten van pothuizen weggeslagen.

Van eene der afkomende stoombooten, in de nabijheid van *Gorinchem*, heeft men ongeveer 50 stuks horenvee zien rondzwemmen, terwijl daar in den omtrek alle soort van huisraad was drijvende.

Volgens berigten zouden er meer dan veertig menschen en eene menigte vee in den Biesbosch verdronken zijn.

Te *Werkendam* zijn, naar men zegt, onderscheidene personen vermist, die gedurende den storm in functie waren.

Te *Amsterdam* werden 53 boomen, 11 schoorsteenen, eene wafelkraam, een achtergevel van een huis in de Anjeliersstraat en de haan van den toren der Eilands-kerk omgewaaid. Des voormiddags is eene dienstbode door het omwaaijen van eenen boom op de Kromme Waal, aan een' der schouders gekneusd geraakt, en op den Kloveniersburgwal is eene vrouw in het water gewaaid, doch spoedig gered.

Te *Haarlem* is een huis door den hevigen wind ingestort en zijn twee personen onder het puin geraakt, doch gelukkig gered.

Uit *Kralingen* bij Rotterdam werd de noodklok geluid, en van *Charlois*, dat, zoo men zegt, geheel is geïnundeerd, werd de noodvlag geheschen.

Aan den *Helder* teekende de windmeter aan het gebouw van den waterstaat eene drukking van 86 N. p. op de □ Ned. el, terwijl er bij den storm van den 27sten December a°. p°. slechts eene drukking van 70.5 N. p. werd waargenomen; voegt men daarbij eene waterhoogte van 1.93 el boven Amsterd. peil, dan laat het zich denken, dat men daar met on gerustheid het volgende tij te gemoet zag.

Te *Kampen* is het water zeer gerezen op den IJssel; de Uiterwaarden zijn alle onder water, de Mastenbroeker en Dronter zeedijken looper over. Aan den IJsselkant stond het water op de kaden voor de stad.

Door den hevigen storm heeft het water te *Zwartsluis* eene hoogte bereikt van 15 voeten. Te Genemuiden en op het Kampereiland stonden de landerijen geheel onder water. In eerstgemelde plaats is eenig vee verdronken. Te Mastenbroek begon ook het water binnen te dringen. — De Zwolsche stoomboot was niet aangekomen.

Tusschen Egmond en Kamperduin zijn gestrand de schepen *Brunswijk*, kapt. *Peil*, met spoorstaven van Cardiff naar Hamburg, waarvan de lading wordt geborgen, en eene Russische bark, kapt. *E*........, van St. Ubes met zout, welk schip geheel uit elkander is geslagen; de equipage van beide schepen is gered.

De Engelsche stoomboot *Camerton* is plotseling in het gezigt van Schouwen gezonken. De kapitein en 3 man der equipagie zijn daarbij omgekomen. De overigen hebben nog tijd gehad zich te redden en zijn den 27sten te Helvoet behouden aangekomen.

Volgens te Harlingen aangekomen berigten, zijn er in den laatsten storm bij Texel zes, bij Terschelling drie en bij Vlieland twee schepen gestrand.

Bovendien hebben er strandingen plaats gehad bij het Nieuwe Diep, Egmond en Wijk aan Zee, enz., 't welk wij onmogelijk alles kunnen vermelden.

Men verzoekt ons de plaatsing van onderstaand adres van handwerks- en arbeidslieden hier ter stede, aan Zijne Majesteit den Koning, j.l. Maandag bij een getal van *duizend* onderteekenaren gesloten, en alstoen aan Zijne Majesteit opgezonden.

Sire!

Ondergeteekenden, allen handwerks- en arbeidslieden, wonende in de stad *Groningen*, geven met verschuldigden eerbied te kennen:

Dat door het sedert eenige jaren plaats gehad hebbende misgewas van de aardappelen, alsmede door den hoe langer hoe meer toenemenden uitvoer van vee en andere levensmiddelen naar Engeland, de eerste en noodzakelijkste levensbehoeften thans zoo buitengewoon in prijs zijn gestegen, dat het hunne krachten te boven gaat om het noodwendigste voor hen en hun gezin te bekomen, en zij dien ten gevolge met ernstige bekommering de toekomst te gemoet zien.

Ware de hand des Almagtigen hierin werkzaam, — werd zulks veroorzaakt door *algemeen* misgewas, wij zouden moeten zwijgen, Sire! maar om een overgroot gedeelte der producten van eigen bodem te zien uitvoeren, omdat de vreemdeling daarvoor, door zekere omstandigheden (zoo als het meer dan dubbele dagloon, het niet bestaan van een accijns op het geslagt, enz.) meer geld kan besteden, — terwijl de eigen nijvere onderdaan daardoor het noodzakelijkste moet ontberen, Sire! dit meenen wij niet langer met stilzwijgen te mogen aanzien.

Dat de ondergeteekenden, om aan te toonen welk eene verontrustende hoogte de uitvoer van rundvee, schapen en varkens thans heeft bereikt, slechts behoeven te wijzen op den wekelijkschen toevoer in Engeland, voor een aanzienlijk gedeelte uit ons Land afkomstig; waarvan hier een paar voorbeelden uit onze gewestelijke dagbladen mogen voldoende zijn. Zoo wordt uit Londen, d.d. 23sten Aug. 1853, gemeld (*Prov. Gron. Courant*, d.d. 27sten Augustus):

„De aanvoer van vee bestond in de vorige week in 1528 runderen, 7240 schapen, 774 lammeren, 671 kalveren en 759 varkens.

„Daarvan werden aangevoerd uit:

	runderen	schapen	lammeren	kalveren	varkens
Amsterdam	58	1203	—	130	6
Rotterdam	501	2758	675	355	—
Dordrecht	21	122	11	—	—
Harlingen	188	708	21	131	745
Brouwershaven	8	173	67	—	—
	776	4964	774	616	751"

Terwijl van het Nieuwe Diep, d.d. 27sten Aug. (*Gron. Courant* den 30sten Aug.) wordt gemeld, „dat bij gelegenheid van het stranden der Engelsche stoomboot *Vesta* bij het Vlie, er op dien bodem, *behalve het rundvee*, 1100 (elfhonderd) schapen ter inscheping verwijlden."

Dat zulk een verbazende uitvoer — 776 runderen, 4964 schapen, 774 lammeren, 616 kalveren en 751 varkens in *ééne* week — ten gevolge moet hebben, dat de productie van ons Land daartegen niet kan opwegen, en dit noodwendig eene rijzing in deze voorwerpen moet ten gevolge hebben, zullen ondergeteekenden niet noodig hebben te betoogen, evenmin als het betoog zal behoeven, dat, bij den tegenwoordig hoogen prijs van schier alle noodwendigste levensbehoeften, het dien ten gevolge voor hen ten eenenmale onmogelijk is om het voor den handwerksman, bij zijnen veelal zwaren arbeid, op den duur onontbeerlijke dierlijke voedsel te kunnen bekomen, daar thans de prijs van het schapenvleesch hier ter stede, sinds geruimen tijd, de ontzettende hoogte van 40 centen per Ned. ℔ heeft bereikt. Te eerder zal deze hunne verzekering voor Uwe Majesteit begrijpelijk worden, als zij hierbij in herinnering brengen, dat hun weekloon bij weinigen *f* 5,00 te boven gaat, bij velen slechts *f* 3,00 tot *f* 4,00 bedraagt, en velen hunner met een talrijk kroost gezegend zijn.

Wel heeft Uwe Majesteit getracht in dezen toestand eenige verbetering aan te brengen door de afschaffing van den accijns op schapen en varkens en door eene gedeeltelijke ontheffing der invoerregten op deze voorwerpen, maar de ondervinding heeft bewezen, dat door dezen maatregel enkel ééne klasse in de maatschappij wordt gebaat, n.l. de boerenstand, die door de duurte der granen en van alle overige levensmiddelen reeds zoo zeer bevoordeeld wordt.

Eindelijk vermeenen adressanten de aandacht van Uwe Maj. nog te moeten vestigen op de oorzaken van den buitengewoon hoogen prijs der aardappelen, dit hoofdvoedsel van meest alle standen en in het bijzonder van de arbeidende klassen. — Terwijl toch in vroegere jaren de prijs der zandaardappelen van 60 tot 80 cent per mud beliep, zijn diezelfde aardappelen thans voor den geringen burger niet minder verkrijgbaar dan voor *f* 2 tot *f* 2,50 per mudde.

Onbetwistbaar heeft de geheerscht hebbende en nog niet geheel verdwenen aardappelziekte daartoe veel bijgedragen, doch de adressanten vermeenen dat hierop insgelijks een geduchte invloed wordt uitgeoefend door de stokerijen van binnenlandsch gedistilleerd uit aardappelen, waarvan ook in deze provincie vijf fabrijken worden aangetroffen, waarin bij gewone jaren 200,000 tot 300,000 mudden aardappelen tot zoogenoemden moutwijn worden verstookt, terwijl de daartoe gebezigde aardappelen door de branders bij groote hoeveelheden voor *f* 1,25 à *f* 1,50 per mud en zelfs nog hooger worden opgekocht.

Vooral in de tegenwoordige dagen verdient deze omstandigheid eene dubbele aandacht, eensdeels ter zake van de bestaande duurte in alle overige levensmiddelen, en ten andere, omdat de moutwijn uit aardappelen gestookt, ten gevolge van buitenlandsche commissiën, een' ontzettend hoogen prijs heeft bereikt, zoodat het te vreezen is, dat de branders nog meer dan in vorige jaren voor de aardappelen zullen kunnen besteden; waarvan de hulpelooze gevolgen al weder om op den geringen burger zullen nederkomen.

Naar de adressanten intusschen zijn geïnformeerd, moeten de bepalingen van het Koninklijk besluit d.d. 6den Oct. 1840, no. 222, waarop aan de branders het stoken van gedistilleerd uit aardappelen is toegestaan, telken jare op nieuw van kracht worden verklaard. Zoo er dus immer termen kunnen bestaan om deze stokingen geheel of ten deele te doen ophouden, dan gelooven zij dat daartoe thans het oogenblik gekomen is: buitengewone tijden vereischen buitengewone maatregelen; ook in andere rijken wordt zulks toegepast. Zoo hebben de nieuwsbladen nog onlangs vermeld, dat de Zweedsche regering den termijn, waarop het aan de brandewijnstokers was vergund werkzaam te zijn, heeft ingekort tot twee maanden van het jaar.

Zal er mitsdien aan den schromelijken druk en benarden toestand van zulk een groot aantal van Uwer Majesteits getrouwe onderdanen een einde komen of althans daarin eenige verligting worden aangebragt, dan dient, naar het bescheiden oordeel der ondergeteekenden:

1) De uitvoer van de noodwendigste levensbehoeften, met name van runderen, kalveren, schapen, lammeren en varkens, en van het daarvan afkomstige vleesch en spek, geheel verboden of ten minste aan uitgaande regten onderworpen te worden, gepaard, zoo mogelijk, met eene algeheele afschaffing van den bestaanden binnenlandschen accijns op het geslagt;

2) De invoer van de bovenvermelde voorwerpen van alle regten te worden ontheven;

3) Het stoken van gedistilleerd uit aardappelen niet meer te worden gedoogd of althans niet langer dan gedurende 1 of 2 maanden van het dienstjaar;

4) De aardappelen, het aardappelenmeel, de aardappelensiroop en alle verdere daaruit vervaardigde surrogaten aan uitgaande regten te worden onderworpen.

Eerbiedig dan, Sire! wagen wij het ons tot den Troon van Uwe Majesteit te wenden met de onderdanige maar dringende bede:

Dat het Uwe Majesteit moge behagen in een en ander *zoo spoedig mogelijk* te willen voorzien, om grooter gebrek te voorkomen, 't zij door het in werking brengen van de door ons voorgestelde maatregelen, of wel op zoodanige andere wijze, als Uwe Majesteit in hare wijsheid moge goedvinden.

't Welk doende, enz.

(Volgen de handteekeningen.)

Groningen, September 1853.

[Post scriptum.]

Sire!

Nadat het vorenstaande was ontworpen, hebben adressanten met innige vreugde de maatregelen vernomen, door Uwe Majesteit bij Besluit van den 15den dezer verordend *tot aanmoediging van den invoer van granen en andere levensmiddelen* (*Staatsblad* no. 103). Opregte dank zij Uwe Majesteit daarvoor toegebragt!

Ondergeteekenden zien daarin het overtuigende bewijs, dat ook Uwe Majesteit doordrongen is van de noodzakelijkheid tot het lenigen van den drukkenden toestand, waarin tegenwoordig zulk een groot deel Uwer Majesteits onderdanen verkeert. Zij meenen evenwel, ook nu nog bij Uwe Majesteit evenzeer te moeten en te mogen blijven aandringen op het zoo mogelijk vervulien hunner bede in haar geheel, die de meest dringende noodzakelijkheid hun gebiedt met den diepsten eerbied, en in het volste vertrouwen op Uwer Majesteits belangstelling in hun lot en in dat van zoo vele duizenden hunner landgenooten, voor den Troon Uwer Majesteit neder te leggen.

Groningen, 26 September 1853.

Van Uwe Majesteit de getrouwste en onderdanige dienaren:

(Volgen drie handteekeningen.)

Bij de centrale cholera-commissie te *Amsterdam* zijn van den 7den tot en met den 26sten Sept. 1853 aangegeven: 157 mannen, 96 vrouwen, te zamen 253 personen; waarvan overleden: 79 mannen, 55 vrouwen, te zamen 134 personen.

Op den 26sten September zijn in het cholera-hospitaal te *Amsterdam* opgenomen 4 lijders, uitgegaan 2, overleden 1. Er bevonden zich in het hospitaal nog 26 lijders.

Op den 28sten opgenomen 6, overleden 7, aanwezig 36 lijders.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoor-

zigt te Rotterdam zijn Zondag den 25sten aangegeven 21 cholera-lijders, 12 overledenen en 8 herstelden.

Op den 26sten September: 22 cholera-lijders, 11 herstelden en 14 overledenen.

Op den 27sten: 46 lijders, 22 herstelden en 24 overleden.

(Men zal met blijdschap opgemerkt hebben, dat de cholera te Rotterdam iets afneemt. Dit geeft aan de *N. Rott. Ct.* aanleiding, er nu meer dan ooit op aan te dringen, dat er op het ingeslagen spoor voortgegaan en de commissie voor de minvermogende cholera-lijders in staat gesteld worde, door ruime bijdragen, verder met kracht te kunnen werkzaam zijn, ter voorkoming eener nieuwe uitbreiding der epidemie.)

— Te *Vlijmen* en *Rijswijk* hebben in het laatst der vorige week cholera-gevallen plaats gehad. De aanvallen waren hevig en de lijders bezweken na weinige uren.

— In den nacht van den 23sten dezer, is te *Nijmegen* een manspersoon, wonende te Voorburg en derwaarts gekomen tot het opkoopen van aardappelen, aan de cholera asiatica overleden. Door het gemeente-bestuur is bij maatregel van voorzorg, een lokaal, vroeger kazerne, ingeruimd.

— Sedert een paar dagen vermindert de cholera te *Newcastle* aanmerkelijk. Den 22sten is het getal der overledenen, dat vroeger omstreeks 100 bedroeg, tot 59 gedaald. Intusschen zijn daar in deze maand reeds 932 lijders bezweken. In 1832 bedroeg het aantal der dooden in die stad gedurende de eerste 22 dagen der ziekte niet meer dan 161. — In verscheidene andere plaatsen heeft de cholera zich insgelijks vertoond, maar tot dusver niet in hevige mate.

Het Londensch *Athenæum* verhaalt, welke diensten de electrische telegraaf aan reizigers bewijzen kan, die in verlegenheid geraakt zijn. Een Engelschman uit Liverpool bevond zich, van geld ontbloot, te Amsterdam. Vroeger dan binnen vijf of zes dagen kon hij er niet van huis bekomen. Hij ging naar het bureau van den telegraaf en schreef eenige woorden. Twee uren later, toen hij aan tafel zat, zag hij eenen heer bij zich komen, die hem 100 pond st. ter hand stelde, overeenkomstig den last, die hem door eenen bankier was opgedragen. — Een ander Engelschman, die zijnen pas verloren had, werd aan de poorten van Weenen gearresteerd. Gelukkig viel hem in, dat zijn pas aan de grenzen te Bodenbach geviseerd en ingeschreven was geworden. Hij liet zich naar het bureau brengen en verzocht zijn eskorte een weinig geduld te hebben. Kort daarna kwamen de verlangde ophelderingen en hij kon onverhinderd zijnen weg gaan.

Men leest in een Amerikaansch dagblad: „De opsteller der *Elmira republican* berigt zijne inschrijvers en het publiek, dat zijne uren van vechten van 10 tot 12 zijn. Hij zal altijd gelukkig zijn om gedurende dien tijd te kunnen antwoorden aan hen, die hem voldoening komen vragen.

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 26 September.

Door den plaatselijken kommandant alhier is heden middag bij enkele inschrijving herbesteed, de leverantie van fourage ten behoeve van de troepen te paard, die van den 1sten November aanstaande tot den 31sten October 1854 alhier garnizoen zullen houden. Er waren hierop twee inschrijvers, het eerste biljet was van den heer H. LUNSINGH, te Groningen, voor 10 Ned. ponden haver 85½ cent, 10 Ned. ponden hooi 35 cent, en 10 Ned. ponden stroo voor 18½ cent; het tweede biljet was van den heer S. WEIJER, te Leeuwarden, en wel voor 10 Ned. ponden haver 91^{95}, 10 Ned. ponden hooi 34 cent en 10 Ned. ponden stroo voor 14 cent.

Kerknieuws.

Door den kerkeraad der Herv. gemeente te Gorredijk is aldaar tot hulpprediker beroepen *D. F. Thieme*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Friesland; welke benoeming bereids door den Koning geapprobeerd en door den benoemde aangenomen is.

— Het klassikaal bestuur van Middelstum heeft met algemeene stemmen in zijne vergadering van gisteren, de benoeming van den heer *J. E. W. Verschuir*, tot predikant te Westerwijtwerd, door den unicus collator baron *Lewe van Middelstum*, kerkelijk gemaakt.

— De heer *A. ten Oever*, predikant te Gasselternijeveen, heeft de beroeping naar Bellingwolde aangenomen.

— Te Medemblik is, nadat ds. *P. M. Keller van Hoorn*, te Baambrugge, voor het beroep bij de Hervormde gemeente aldaar bedankt had, tot predikant beroepen ds. *H. D. du Saar*, aan de Sandpoort.

— Ds. *M. H. J. Bosch*, pred. te Hattem, heeft de beroeping naar Scharnegoutum aangenomen.

— Ds. *J. C. Verhoeff*, te Sluis, heeft voor het herhaald beroep van de gemeente van Monnickendam bedankt.

— Ds. *W. Zeegers*, te Wijk, heeft voor de beroeping naar St. Janega en Delfstrahuizen bedankt.

— Ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het emeritaat van den weleerw. heer *Wildschut*, is op gisteren door de broederen diakenen der Nederd. Herv. gemeente te Amsterdam de volgende nominatie uitgebragt. Zestal: dd. *Fruin*, pred. te Dordrecht; *Thoden van Velzen*, th. dr., pred. te Leeuwarden; *Vinke*, pred. te Leeuwarden; *Meijboom*, th. dr., pred. te Groningen; *Blaauw*, pred. te Leiden; *Haverkamp Begemann*, pred. te Gouda; drietal: *Fruin*, *Thoden van Velzen* en *Meijboom*.

ZWOLLE, 26 September. De algemeene kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente alhier, heeft gisteren avond ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van ds *Bleijenberg*, een twaalftal, bestaande uit de heeren: *Brutel de la Rivière*, pred. te Grootebroek; *von Baumhauer*, theol. doct. te Geervliet; *van Griethuijzen*, te Waddingsveen; *Uden Masman*, te Meppel; *Zaalberg*, theol. doct, te Deventer; *Verff*, te Mastenbroek; *van Loon*, te Edam; *Linse*, te Steenderen en Bronkhorst; *Heerspink*, te Gieten; *le Coultre*, te Steenwijkerwold; *van der Scheer*, te Hoorn, en *Oolgaart*, te Zwartsluis. — De laatstgenoemde bij herstemming tegen ds. *Berkhout*, te Monster.

Correspondentie.

Aan N. N. uit 't Zandt zij berigt, dat wij geene partikuliere brieven bekend maken, die toevallig derden zijn in handen gekomen, vooral niet in zulk eene teedere zaak als het vergelijkend examen te 't Zandt.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 25 Sept., kapit. *de Vries* Vijf Gezusters, van Emden. — Te Texel den 25 Sept., *Ploeg* Vertrouwen, van Londen; *Giezen* Nijverdal, van Dundee. — Te Batavia den 8 Aug., *Doornbos* Alida Wilhelmina, van Amsterdam; *Rijkens* Rabenhaupt, van de Kaap de Goede Hoop. — Te San Francisco den 2 Aug., *Zeeman* Elisabeth en Jacoba, van Amsterdam. — Te St. John den 5 Sept., *Kamminga* Marinus en Geertruida, v. Boston. — Te Lissabon den 14 Sept., *Faber* Magdalena Sophia, van Newcastle; den 17den *Koeman* Jonge Clemens, van Nantes. — Te Bristol den 23 Sept., *Gust* Julia, van Rio Grande. — Te Wexford den 22 Sept., *Nepperus* Anthony, *Mulder* Harmonie en *Hazewinkel* Sjoukje Alida, alle 3 van Galatz. — Te Hartlepool den 22 Sept., *Veendorp* Annagiena, van Mistley.

Binnengekomen te Bremerhaven den 22 Sept., kapit. *de Boer* Alida, v. Sunderland; den 23sten *Bakker* Vr. Jantina, v. Termunterzijl; *Schuur* Jacoba Gezina, v. Middlesbro. — Te Pillau den 22 Sept., *Wirtjes* Clasina Aidina, v. Liverpool.

Binnengekomen te Hamburg den 25 Sept., kapit. *Kuipers* Twee Gebroeders, van Amersfoort; *de Jonge* Catharina, van Harwich. — Te Cuxhaven den 25 Sept., *Huberth* Johanna Margaretha, van Triest. — Te Wismar den 23 Sept., *Gnodde* Jonge Jan, van Aarhuus. — Te Warnemunde den 24 Sept., *Legger* Geertina, van Londen. — Te Straalsund den 23 Sept., *Beijer* Ringende Jacob, van Fehmern. — Te Swinemunde den 23 Sept., *de Jonge* Gezina Jantina, van Wick. — Te Colberg den 22 Sept., *van der Veen* Goede Hoop, van Maassluis. — Te Memel den 20 Sept., *Oldenburger* Gustaaf, v. Aarhuus; den 22sten *van Sluis* Tjakkina, v. Schiedam. — Te Stockholm den 16 Sept., *Fenenga* Wilhelmina Catharina, van Hamburg. — Te Dantzig den 23 Sept., *Slinger* Gesina, van Rouan; *Engelsman* Dina Marchina, van Dordrecht. — Te Pillau den 23 Sept., *de Jonge* Antje Sleeswijk, van Londen; den 24sten *de Jonge* Fennechina Arendina, v. Bremen. — Te Bolderaa den 20 Sept., *Stuit* Beerta Hendrika, van Duinkerken; *Schoon* Johanna Geerdina, van Leer; *Wijpkes* Vriendschap, *Plukker* Antje, *Klasen* Elisabeth, den 21sten *Mulder* Vr. Jantina en *Velt* Wilhelm, alle 5 v. Londen; *Wijkmeijer* Margaretha, van Rotterdam; *Schaap* Frederik, v. Amsterdam; *Ruibing* Elsina Catharina, van Rotterdam; *Hoetjer* Geertruida Lammechina, van Gainsbro; den 22sten *Pronk* Gesina Jantina, van Aalborg; *Sap* Gesina Reina, van Antwerpen; *Visser* Alida, v. Schiedam. — Te Archangel den 13 Sept., *Meijer* Anna, v. Hamburg. — Te Tonningen den 21 Sept., *Joosten* Henderika Bouwina, v. Hull n. Koningsbergen; den 22sten *Meijer* Wilhelmina, v. Londen n. de Oostzee; *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, v. Workum naar Wismar; *Lukje* Drie Zusters en *de Groot* Annechiena Jantiena, beide v. Buxtehude n. Memel; *Koops* Vr. Grietje, v. Amsterdam naar Stettin; den 23sten *Spelde* Twee Gebroeders, v. Bremen n. Rostock; *Peekelder* Berendina, v. Rotterdam n. Dantzig; *Jonker* Sieberlina, v. Antwerpen n. Rostock.

Binnengekomen te Texel den 27 Sept., kapit. *Scherpbier* Alberdina, van Bordeaux; *Woudstra* Jonge Kerst, van Antwerpen naar Memel, is op den Zuidwal aan den grond vastgeraakt. — Te St. Helena den .. Aug., *Jaski* Catharina Johanna, van Tjilatjap naar Amsterdam. — Te Gibraltar den 16 Sept., *Goosens* Geraida Klasina, v. Marseille n. Rotterdam. — Te Portsmouth den 24 Sept., *Hofkamp* Hortense, van Antwerpen naar Liverpool. — Te Falmouth den 24 Sept., *Hazewinkel* Dolphijn, van Oran, de volgende dag n. Londen vertrokken. — Te North Shields den 25 Sept., *Pronk* Roelina Oostra, van Hull. — Te Sunderland den 23 Sept., *Hangelbroek* Margaretha, van Groningen.

Zeilklaar te Londen den 23 Sept., kapit. *Jonker* Johanna Christina, naar Amsterdam; *Mulder* Feika Jantina, naar Petersburg; *Klein* Alida Hendrika, *Heddes* de Vlijt, *Schuring* Hillechiena en *Huizinga* Margaretha, alle 4 naar Elseneur. — Te Liverpool den 23 Sept., *Schabeling* Harmonie, naar Dordrecht.

Zeilklaar te Londen den 24 Sept., kapit. *Naatje* Alberdina Elsina en *Sap* Emma Maria, beide naar Elseneur. — Te Liverpool den 25 Sept., *Nieveen* Jacoba Catharina, naar Groningen; *van Calker* Christina Jacoba, naar Hamburg.

Vertrokken van Amsterdam den 25 Sept., kapit. *de Vries* Gezusters, op avontuur. — Uit het Vlie den 23 Sept., *Konter* de Jonge Brechtus, naar Petersburg; *van Duin* Jacoba, naar Riga; *Dekker* Epimachus, naar Dantzig; *Nieboer* Martha, naar Noorwegen; *Boon* Antina Roelfina, op avontuur. — Van Brielle den 25 Sept., *Smilde* de Hoop, naar Libau; *Kuiper* Engelina Pieternella en *Kalkema* Geertruida Margrietha, beide naar Pernau; *Wolkammer* Alberdina, naar Koningsbergen; *Vos* Anna Luitsia, op avontuur; *Verstok* Regina Elisabeth, naar Port Dundee; *Diepenbroek* Helena Thecla, n. Riga. — Van Vlissingen den 23 Sept., *Schuur* Agatha, n. Memel; den 25sten *Scholtens* Elsina Katharina, naar Riga. — Van Livorno den 11 Sept., *Oldenburger* Geppiena, naar Leith. — Van Rouaan den 22 Sept., *de Haan* Jantina Gesina, naar Harburg. — Van Duinkerken den 21 Sept., *Oldendorp* Ludolf Theodorus, naar Amsterdam. — Van Dublin den 22 Sept., *Dik* Henriette, n. Amsterdam. — Van Aberdeen den 21 Sept., *Bekkering* Christina en *Munneke* Marchiena Gesina, beide naar de Oostzee. — Van Harwich den 23 Sept., *Bakker* Johanna, naar Hartlepool.

Vertrokken van Hamburg den 21 Sept., kapit. *Tent* Goede Verwachting, n. Straalsund; *Prins* Weldaad, n. Burg.

Vertrokken van Hamburg den 26 Sept., kapit. *Cordes* Gebke Margaretha, naar Groningen. — Van Bremerhaven den 24 Sept., *de Jonge* Bernhardina, naar Christiania. — Van Heiligenhaven den 21 Sept., *Faber* Johanna Mulder, naar Holland. — Van Colberg den 22 Sept., *van der Zee* Jonge Albert, naar Amsterdam. — Van Bolderaa den 20 Sept., *Schut* Anna Sophia, naar Elseneur. — Van Nerva den 13 Sept., *de Jonge* Magrietha, naar Elseneur; den 14den *Lupkes* Aletta Charlotta, naar Dundee. — Van Tonningen den 23 Sept., *Olthoff* Jantina, naar Dordrecht.

Vertrokken uit het Vlie den 24 Sept., kapit. *Visser* Eensgezindheid en *Mulder* Wendelina, beide n. Riga; *Karsies* de Onderneming, naar Koningsbergen; *de Vrede* Irene, naar Dantzig; *Heins* Vrouwina Margaretha en *Waker* Catharina Isabella, beide n. Stettin; *de Groot* Jacoba en *Visser* Vr. Jannetje, beide naar Frederikstad; *Wever* Elisabeth Maria, naar Noorwegen; *Fokkes* Gebr. Fokkes, *de Grooth* Georg, *Ekens* Elisabeth Johanna en *Naatje* Jan Hero, alle 4 op avontuur. — Van Glasgow den 24 Sept., *Smit* Elisabeth van Leiden, naar Rotterdam. — Van Banff den 23 Sept., *Hazewinkel* Johanna Petronella, naar Dantzig.

ZOUTKAMP, 28 Sept. Binnengekomen den 26 Sept., kapit. *Reijer* Jansje Hillegonda, van Newcastle.

DELFZIJL, 27 Sept. Binnengekomen den 26 Sept., kapit. *Pronk* Geertruida, van Carolinerzijl.

Vertrokken den 25 Sept., kapit. *Visser* de Vr. Luppina, van Amsterdam naar Leer; *Dijkstra* Geertina, naar Emden; *Freeman* Jantjetina, naar Oldersum.

OOSTMAHORN, 28 Sept. Ter reede gearriveerd den 26 Sept., kapit. *Loots* Catharina, van Hamburg naar de Zoutkamp; *Reijer* Jansje Hillegonda, van Newcastle naar Groningen, heeft alhier deszelfs anker met 25 vademen ketting verlooren.

Vertrokken den 27 Sept., kapit. *Kat* de Stad Emden, van Amsterdam naar Emden; den 28sten *Erenius* Dorothea, van Harlingen naar Leer.

DARDANELLEN, 3 Sept. Het schip Antina, kapit. *Westers*, van Galatz naar Falmouth, bij Cumcale gestrand, is wrak en zal verkocht worden; een gedeelte der lading en der inventaris is geborgen.

BRIELLE, 26 Sept. Bij een storm uit het Noord-Westen, werd heden morgen op het strand nabij Zeeburg onder Oostvoorne, geworpen het kofschip Regina Elisabeth, kapit. *Verstok*, zijnde ongeladen en gisteren in den mond der Maas voor anker liggende. Hoewel de schade aan het schip tot heden niet groot kan zijn, zal het veel moeite kosten hetzelve weder vlot te krijgen, als zijnde door de hooge zee tot aan het Duin geslagen. — Het schip Helena Thecla, kapit. *Diepenbroek*, is den 27sten op de reede ten anker gekomen, na mede aan den grond gezeten te hebben; alles wel aan boord.

USKWERD, 28 Sept. Het tjalkschip Annette, kapit. *Strackholder*, beurtman van Amsterdam op Norden, is heden middag omstreeks 5 uur door den hevigen Noordwestewind alhier op strand gezet, met verlies van zwaard en roerspit

NORDEN, 24 Sept. Uit Greetsiel wordt berigt, dat het schip Adriana, kapit. *de Groot*, van Bremen met stukgoed naar Amsterdam, gisteren aldaar met averij is binnengeloopen; een deel der lading is reeds gelost.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

21 Sept. Koster, Argo, v. Amst. n. de Oostzee, m. ballast.
Prak, Rensina, v. Bristol n. Riga, m. ballast.
de Jonge, Fennechina Arendina, v. Bremen n. Koningsb.
Duintjer, Catharina, v. Rotterdam n. de Oostzee, m. ballast.
Duintjer, Friso, v. Dordrecht n. de Oostzee, m. ballast.
Bontekoe, Jonge Lucas, v. Lubeck n. Antwerpen, m. teer.
de Jonge, Geziena Jantina, v. Wick n. Stettin, m. harings.
Hubert, Juffer Annette, v. Sunderl. n. Dantzig, m. steenk.
Sprik, Alida, v. Schiedam n. de Oostzee, m. ballast.
Upmeijer, Alberdina, v. Schiedam n. Libau, m. ballast.
Hazewinkel, Grietje Mellema, v. Inverkeith. n. Croonstadt.
v. d. Wal, Jantina, v. Wick n. Dantzig, m. harings.
22 —— Teensma, Aukjen, v. Goole n. de Oostzee, m. ballast.
Zaag, Johanna, v. Grimsby n. de Oostzee, m. ballast.
Meijer, Anna Catharina, v. Hull n. de Oostzee, m. ballast.
Brouwer, Hermina, v. Rotterdam n. Libau, m. ballast.
Brouwer, Agina Undina, v. Londen n. Riga, m. ballast.
Vorenkamp, Cornelia Alida, v. Rotterd. n. Arensb., m. ball.

De Wind den 21 Sept., N.W., W.N.W.; den 22sten W.Z.W.; Z.W., G.; den 23sten Z.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 24 Sept. Bevracht van Galatz op hier of Delfzijl terug tot *f* 110 per last tarwe.

STETTIN, 23 Sept. Naar Londen 31 sh. vurenhout, Sunderland 28 sh. eikenhout, Londen 5 sh. tarwe.

KONINGSBERGEN, 22 Sept. Naar de Maas *f* 40 per last zaad, de Humber 5 sh. 9 d., Londen 6 sh., Antwerpen 7 sh. 6 d. per qr. tarwe. Er blijft nog altijd vraag naar schepen naar Nederland.

DANTZIG, 24 Sept. Voor koren waren billijke vrachten te bedingen, voor hout waren de prijzen nog stijgende; naar Londen 32 sh. 6 d., Grimsby 30 sh., Sunderland 29 sh. per load balken, Londen 6 sh. 3 à 7 d., Hull 5 sh. 9 d., Leith 5 sh. 6 d. per qr. tarwe. Rotterdam *f* 33 per last rogge.

MEMEL, 22 Sept. Naar Amsterdam *f* 38 per last hennep, Dundee 56 sh. per ton vlas, Hull 31 sh., Londen 32 sh. per load.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 23sten tot en met den 29sten September 1853 zijn te *Groningen* geboren 14 zoons en 12 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 6 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 27 *September*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ *f* 6,50	» 40 ℔ *f* 3,35
Oude 70 ℔ *f* 12,00	Veen 64 » » 5,95	Zw. Voer 36 » » 3,10
N. Oml. 68 » » 11,25	» 66 » » 6,35	» 38 » » 3 35
» 70 » » 11,75	GERST.	» 40 » » 3,50
» 72 » » 12,25	N. Winter 54 ℔ *f* 6,15	BOONEN.
» Old. 68 » » 11,00	» 56 » » 6,45	N. Paardeb. *f* 6,50 *f* 7,50
» » 70 » » 11,50	» 58 » » 6,75	ZADEN, ENZ.
» » 72 » » 12,00	Zomer 54 » » 5,80	Gr. Gortp.m. *f* 9,50 *f* 10
» » » »	» 58 » » 6,40	Par. 100 N. ℔ *f* 13,50 *f* 17
ROGGE.	Knobbe 60 » » 6,60	Old. Koolz. *f* 11 *f* 12,25
O. Inl. 64 ℔ *f* 8,10	» 62 » » 6,90	Oml. dito *f* 11,50 *f* 12,25
» » 66 » » 8,50	HAVER.	Oostfr. dito *f* 13,25,50
N. » 68 » » 8 90	Dikke 38 ℔ *f*	Zomerzaad *f* 9 a *f* 10,50
» » 70 » » 9,30	» Nieuwe 40 » » 3,35	Lijnzaad *f* 10 *f* 11,25
» » » »	» 42 » » 3,50	G. Mosterdz. v. *f* 9 tot *f* 15
BOEKWEIT.	» 44 » » 3,65	Raapolie p.v. *f* 37,50
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 6,25	» 46 » » 3,80	Prijs der Boter.
» » 66 » » 6 65	» 48 » » 3 95	1ste soort ¼ ton *f* 38
» » 68 » » 7,05	» 50 » » 4,10	
	O. Bl. Voer » »	2de » » » *f* 35
	Bl. Voer 38 » » 3,25	

Tarwe over 't geheel ruim prijshoudend, doch werd algemeen hooger gehouden. — Rogge 20 ct. hooger verkocht. — Boekweit goed prijshoudend. — Gerst meer aan, en als voren afgaande. — Haver bij meerder aanvoer iets lager afgegeven. — Boonen als voren. — Gort stil. — Koolzaad en Zomerzaad slap en weinig in omgegaan. — Mosterdzaad in de beste soorten merkelijk hooger verkocht.

ROTTERDAM, 26 *September*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. werd heden bij geringen aanvoer 50 cents hooger door gebruikers genomen, de beste Jarige van *f* 13 tot *f* 14,25; mindere van *f* 11,50 tot *f* 12,75; de beste Nieuwe van *f* 13,25 tot *f* 14,50; mindere van *f* 12 tot *f* 13; Pools. en Roode soorten bragten bij uitslijting mede hooger prijzen op; 155, 156 ℔ witb. Pools. *f* 435, *f* 443; 152 ℔ dito *f* 435; 160 ℔ O. Hoogl. Kleefsche *f* 460; 160, 162 ℔ N. dito *f* 440, *f* 455; 160 ℔ N. Bovenl. Rins *f* 435; 162 ℔ dito *f* 445, *f* 450; 158, 161 ℔ Petersb. Kubanka *f* 370, *f* 390. In veiling 25 last 158 ℔ Petersb. Cub. *f* 365. — Rogge: N. Overm., Zeeuws. en Vlaams. 25 cents hooger, *f* 9 a *f* 10,25; andere soorten ook hooger; 143, 148 ℔ Kaukasus *f* 250, *f* 265; 145 ℔ Eupatoria *f* 260; 142, 146 ℔ Odessa *f* 250, *f* 265; 143 ℔ geringe dito *f* 225; 144 ℔ Fransche *f* 270; 142 ℔ Jar. Arch. *f* 256, *f* 257, *f* 260; 142 ℔ N. dito *f* 260. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 90 c. hooger, Winter *f* 6,50 a *f* 7,10; dito Zomer *f* 6,10 a *f* 6,70. — Haver: 10 cents hooger, Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,40 a *f* 4,00; dito Lange *f* 3 a *f* 3,75. — Boekweit, op 140 ℔: N. N. Noordbrab. *f* 222, *f* 225, *f* 228, *f* 230; dito Rijn *f* 225; grove Fransche *f* 180, *f* 188, *f* 190, *f* 193, *f* 195, *f* 200, *f* 210. — Erwten: Zeeuws. Groene 25 cts. hooger, *f* 8,75 a *f* 9,75; Groote dito *f* 10,25 a *f* 11,25; Gelders. Graauwe *f* 13,50 a *f* 15,50 — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 12 a *f* 13; dito Bruine *f* 13 a *f* 14; dito Paardenboonen *f* 7,30 a *f* 7,60. — Koolzaad: Zeeuwsch in zakken 65 a 66 p. vl.; dito gestort 65¾ p. vl.; Overmaasch 67 p. vl.; Flakkeesch 63 – 66 p. vl.

AMSTERDAM, 26 *September*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche *f* 45 à *f* 47, Kuinder *f* 42 à *f* 44, Kamper *f* 43 à *f* 45, Deventer *f* 36 à *f* 41, Zwolsche *f* 40 à *f* 43.

AMSTERDAM, 28 *September*. Tarwe en Rogge ruim prijsh.: 130 ℔ Poolsche Tarwe *f* 440; 126 ℔ dito *f* 420; 127 ℔ Wismar *f* 405; 134 ℔ Kubanka *f* 395. — Rogge: 118 ℔ Pruiss. *f* 250; 117, 118 ℔ n. Archangel *f* 252, 255; 123 ℔ Pruiss. *f* 264, *f* 265; 116 ℔ o. gedr. *f* 243. — Haver hooger verkocht, 80 ℔ n. Dikke *f* 135; 74, 75 ℔ n. Voer *f* 120, *f* 123. — Gerst met goeden handel hooger verkocht: 103 ℔ j. Fries. Winter *f* 210; 100 ℔ n. Oldamm. Winter *f* 204; 101 ℔ mind. dito *f* 205; 102 ℔ n. Old. Winter *f* 210 aan den molen. — Boekweit door schaarschheid hooger verkocht: 120, 121 ℔ Vriesche Zand *f* 237, *f* 240.

Naar Erwten bestaat in alle soorten zeer veel vraag zoo voor cons. als beestenvoer, en zouden bij partij tot hooge prijzen coulant te plaatsen zijn. Geheel ontbrekende voorraad belet eenige afdoening.

Koolzaad ½ p. vl. lager: op 9 vat in Sept. 70½ p. vl.; Oct. 71 p. vl.; Nov. 71½ p. vl.; Dec. 72 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering weder lager afgegeven: op 6/w. *f* 39,50; Vlieg *f* 38,25; Oct. *f* 38—38 a *f* 37,75; Nov. *f* 39,25 a *f* 38,75; Dec. *f* 39,75 a 25; Mei 1854 *f* 41,25—40 25 a *f* 40. — Lijnolie op 6/w. *f* 31,75; vlieg *f* 30,50; Oct. en Nov. *f* 30,25 a *f* 30; voorjaar *f* 30,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 40,50; vlieg. *f* 39,25.

LONDEN, 23 *September*. De vraag naar vreemde Boter was de geheele week loom, maar heden was er meer levendigheid, ofschoon de prijzen niet veranderden. De aanvoer bestond deze week in: 6915 v. van Harlingen, 267 v. van Hamburg, 985 v. van Havre, 170 v. van Rotterdam, 218 van Ostende. — Men noteert: beste Vriesche 98 à 100 sh., beste Kiel Gras 94 à 96 sh., werkelijk fijne 98 sh., inferieure 96 à 98 sh., Zwolsche 94 à 96 sh., Bosscher 78 à 80 sh.

Van den 26sten. Ten gevolge van het stormweder, was de toevoer van inl. Tarwe heden niet ruim, zoodat het aanwezige 5 sh. boven de koersen van den vorigen Maandag werd afgezet. Vreemde bedong bij goede vraag nagenoeg dezelfde verhooging. Gerst 1 a 2 sh. duurder, even als Erwten, Boonen en Haver.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 27 *September*. Door de heden in de provincie Drenthe gehoudene markten, was er zeer weinig rundvee aangevoerd en tevens ook weinig handel.

Schapen en lammeren wel aangevoerd, er was een vlugge handel en wel voornamelijk naar Friesland; de prijzen waren williger.

Oude varkens weinig ter markt, jonge daarentegen veel aangevoerd en er bestond een vlugge handel; voor het gekochte werden eenigzins hoogere prijzen besteed; er werd een jong varken verkocht voor *f* 25.

RODEN, 27 *September*. Op onze jaarmarkt heerschte heden niet veel levendigheid, algemeen schreef men zulks toe aan de sedert de laatste dagen veelvuldige gevallene regens; koeijen aanstaande om te kalven werden verkocht tegen goede prijzen, guste weinig aangevoerd, prijzen naar evenredigheid, vroegmelkte werden verkocht van *f* 70 tot *f* 125. — De handel in paarden was stil, dezelve werden verkocht, 1ste soort van *f* 50 tot *f* 130, 2de soort van *f* 140 tot meer dan *f* 200. — Varkens behoorlijk aanwezig en goed van prijs.

AMSTERDAM, 26 *September*. Door het onstuimige weer, was de aanvoer slechts 196 vette runderen, golden *f* 190, *f* 180 en *f* 160; 217 melk- en kalfkoeijen *f* 160, *f* 140 en *f* 100; 38 gras-kalveren *f* 25, *f* 20 en *f* 18; 124 vette varkens 58 en 60 cents het Ned. ℔; 30 magere varkens *f* 20, *f* 18 en *f* 16; 33 schapen *f* 24, *f* 22 en *f* 20.

LONDEN, 26 *September*. De veemarkt was ruim voorzien van buitenl. beesten, doch over het algemeen was de kwal. gering; voor puik ossenvleesch werd 4 sh. 4 p. a 4.6 bedongen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 28 *September*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 61⅛, 61⅜, $61\frac{3}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 74, $74\frac{3}{16}$, $74\frac{3}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 93⅜, 93½, 93½; Handelmaatsch. 4½ pCt. 128½; Haarlemmerm. 5 pCt. 100¼; Aand. Rijnspoorw. 4½ pCt. 102. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 50¾. — SPANJE, Onbep. Stukk. 1 pCt. $20\frac{15}{16}$, $21\frac{7}{16}$, $21\frac{3}{16}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 40½, 41¼, 41¼; Coup. Bewijzen $5\frac{3}{16}$, $5\frac{5}{16}$, $5\frac{5}{16}$; Amort. Schuld $4\frac{11}{16}$, 4¾. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $37\frac{1}{16}$, 38, 38.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pC. 106¾, 107, 106¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 106; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 96⅞, 96½; Dito 4½ pCt. 98; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 90. — POLEN, Cert. 4 pCt. 84 — OOSTENRIJK, Met. 5 pCt. 78⅜, 79; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. $40\frac{5}{16}$, 40⅜; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 40½, 40⅜; Dito Nieuwe 5 pCt. 92⅞, 92⅜, 92½; Metall. La. B. 5 pCt. 92⅞, ⅜, ½; Amerik. Bank-Act. 4⅝, ½; Dito Orig. 4; Braz. 5 pCt. 96⅞; Dito 4½ pCt. 95; Mexik. 22, ⅝, ¾; Peru 4½ pCt. 68, 70, 70; Gren. 2¼ pCt. 20¾; Dito Uitg. $8\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$; Ecuador 3⅝, 4; Venez. Uitgest. 13¾, 14.

Onze fondsenmarkt, die aanvankelijk ongunstig gestemd was, kreeg later, ten gevolge van hooger afkomende koersen, van Londen van heden, eene betere houding; in alle soorten, zoowel van onze binnenlandsche als van vreemde effecten, zijn meer of min tot verhoogde prijzen gevraagd gebleven. Alleen Russische deelden die algemeene willigte niet. Van Holl. was voornamelijk in Integralen, en van vreemde effecten in Oostenrijksche, Spaansche, Portug., Mexik. en Peru de omzet zeer geanimeerd.

Gren. Onb. St. 2½ pCt. 19⅞, $20\frac{1}{16}$; Mexik. Onb. St. 21⅞, 22⅜.

Koers van het Geld: Beleening 2½; Prolong. 3; Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 61¼; Spaansche 1 pCt. $21\frac{3}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 41⅜; Metall. 5 pCt. $79\frac{1}{16}$; Dito 1847 2½ pCt. 40⅜; Peru 70¼; Mexik. Onbep. $22\frac{3}{16}$.

ADVERTENTIEN.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 4den October 1853, des avonds te 7 uur, in het gewone Lokaal bij de Wedw. BONTEKOE. — KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris*.

*** De in deze provincie wonende **DEELGEREGTIGDEN** tot het **WEDUWENFONDS**, onder directie van de Heeren J. F. WINKEL en H. J. RIETVELD, te *Amsterdam*, worden tot het HOUDEN eener BIJEENKOMST uitgenoodigd op aanstaanden DONDERDAG, den 6den October 1853, des avonds te acht uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, in *DE POOL*, te *Groningen*, ten einde het VERSLAG te hooren der door hen met betrekking tot dat FONDS benoemde Commissie.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van een' *ZOON* E. T. HEUKERS—CORBELIJN.

GRONINGEN, 24 September 1853.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON de Hoog Welgeboren Vrouwe M. J. B. ABRESCH, Echtgenoot van Jonkhr. **A. VAN HAEFTEN.**

NIEUWER-AMSTEL, 25 September 1853.

*** Bevallen van eene DOCHTER W. JUCHTER, geliefde Echtgenoot van

L. R. FOCKENS VAN MESDAG.

BOLSWARD, 26 September 1853.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden in den ouderdom van circa 53 jaren, de Heer THEODORUS SCHUURMAN, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, oud-Directeur der Nederlandsche Handelmaatschappij*, geliefde Echtgenoot van Vrouwe M. W. CORNETS DE GROOT.

UTRECHT, 21 September 1853.

Uit hoofde van de vele Betrekkingen, gelieve men deze als algemeene en bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze geliefde tweede Dochter GEERTRUIDA, in den ouderdom van bijna veertien jaren.

GRONINGEN, 26 September 1853.

Mr. **L. B. LOHMAN.**
J. G. LOHMAN—ELLENS.

*** Heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van bijna 80 jaren, de Heer LUBBARTUS PLUIMKER.
GRONINGEN, 27 September 1853.

*** Op den 24sten September 1853 overleed te *Delfshaven*, na eene kortstondige en hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 55 jaren, Mejufvrouw MEINARDINA GEERTRUIDA MULDER, wonende te *Groningen*, bevorens werkzaam als *Secondante* in de school van Mejufvrouw H. W. STRAUSS, te dezer Stede; hartelijk betreurd door hare Vrienden en Betrekkingen.
GRONINGEN, 28 September 1853.
Eenige kennisgeving.

Leesinrigting.

De ondergeteekende maakt aan zijne Abonnés bekend, dat er op **heden** een **NIEUW SUPPLEMENT** op den **CATALOGUS** zijner ***LEESINRIGTING*** wordt uitgegeven, 't welk voor de **geabonneerden *gratis*** verkrijgbaar is.

Hij neemt tevens de vrijheid, deze inrigting, welke thans bijna **1800 Werken** in verschillende Talen bevat, op nieuw in de attentie zijner Stadgenooten aan te bevelen.

De prijs van een abonnement bedraagt *f* 1,50 per drie maanden.
GRONINGEN, 27 September 1853.
K. DE WAARD.

Leesbibliotheek.

Ondergeteekende neemt de vrijheid, bij het naderende Leesaizoen zijne **LEESBIBLIOTHEEK** op nieuw in de attentie van het geachte Publiek aan te bevelen. — Het **vervolg** van den **CATALOGUS** zal binnen kort verkrijgbaar zijn.
GRONINGEN, 28 September 1853.
S. C. VAN DER SLEESEN,
Oosterstraat, nabij de Markt.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

BRIEVEN
UIT EN OVER DE VEREENIGDE STATEN VAN
NOORD-AMERIKA,
DOOR
JONATHAN.
Uitgegeven met eene Inleiding en Bijschrift
DOOR
Dr. E. B. SWALUE,
Predikant te *Amsterdam.*
Met vijf platen en eene kaart. Prijs f 3,60.

Dit oorspronkelijk werk geeft op eene eigenaardige en populaire wijze een algemeen overzigt van Amerika's geschiedenis, toestand en vooruitzigten, en weet door belangrijke, min bekende bijzonderheden de aandacht te boeijen.

*** Op DINGSDAG en WOENSDAG den 11den en 12den October aanstaande, zal door den Boekhandelaar **P. S. VAN DER SCHEER**, ten zijnen Huize, te *Winschoten*, finaal worden verkocht: eene **belangrijke verzameling** van

BOEKEN, HANDSCHRIFTEN, KAARTEN, ENZ.,

betreffende voornamelijk **Vaderl. Geschiedenis** en **Oudheidkunde**; verder **GODGELEERDHEID, REGTSKUNDE**, en andere **Wetenschappen** en **Fraaije Letteren.** De CATALOGUS is op *franko* aanvrage, à 10 Cent, bij bovengemelden Boekhandelaar verkrijgbaar.

FAILLISSEMENT.

Bij behoorlijk geregistreerd Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, van den achtentwintigsten September 1800 drieënvijftig, is **JOHANNES HAFTENKAMP**, Boekverkooper, Drukker en Winkelier, wonende te *Groningen*, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT**, hetwelk gerekend wordt deszelfs aanvang te hebben genomen den zesentwintigsten September bevorens, en zijn daarbij benoemd tot REGTER-COMMISSARIS Mr. **J. WOLDRINGH**, Regter in voornoemde Regtbank, en tot CURATOR Mr. **H. EDELINCK**, Advokaat, wonende te *Groningen*.
De Curator:
Mr. H. EDELINCK.

Ter voorkoming van verder misbruik, zij een ieder **GEWAARSCHUWD**, niets op mijn Naam, noch op den van mijne Vrouw te **CREDITEREN** of **AF TE GEVEN**, als zullende men in dezen geene **betaling** konnen erlangen.
GRONINGEN, 29 September 1853.
C. C. DE BRUIJN.
P. H. MENSINGA.

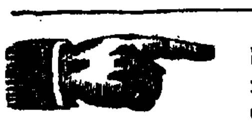

De ondergeteekende berigt de daarbij belanghebbenden, dat alle **BRIEVEN** met het postmerk ***GRONINGEN***, die **niet gefrankeerd** zijn, bepaaldelijk **zullen** worden **geweigerd.**
ZWOLLE, 27 September 1853.
Mr. J. E. C. DE BOER MAZIER,
Advokaat.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ** en Mr. **J. J. CREMERS**, Notarissen te *Groningen*, zullen, ten verzoeke van den Heer J. H. DE GRIJS, te *Assen*, op MAANDAG den 3den October 1853, des voormiddags precies te 10 uur, ten Huize van den Kastelein H. J. BAKKER, te *Marum*, publiek worden verkocht:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 149, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de onder de Behuizing behoorende *Landerijen* en *Gronden*, te zamen groot 35 B., 16 R., 70 E., genoemd *DE OOSTER LINDE*, staande en gelegen te *Marum*, doende jaarl. op Midw. tot huur *f* 120 — 00.
II. P. m. 10 B. VELDGROND, ten Oosten van No. 1.
III. P. m. 10 B. DITO, ten Noorden van No. 2.
IV. P. m. 10 B. DITO, ten Noorden van No. 3.
V. 4 B. DITO, ten Noorden van No. 4.
VI. 5 B. DITO, ten Noorden van No. 4.
VII. 5 B. DITO, ten Noorden van No. 4.
VIII. 5 B. DITO, ten Noorden van No. 4.
IX. 5 B. DITO, ten Westen van No. 4 en 8.
X. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. No. 148, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de *Landerijen* en *Gronden*, onder de Behuizing voor het vervolg zullende behooren, te zamen groot 30 B., 76 R., 80 E., genoemd *HET CORPUS DE LINDE*, staande en gelegen als voren, zullende jaarl. op Midw. tot huur doen *f* 100 — 00.
XI. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. No. 146, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de *Landerijen* en *Gronden*, onder de Behuizing voor het vervolg zullende behooren, te zamen groot ongeveer 41 B., 95 R., 30 E., genoemd *DE WESTER LINDE*, staande en gelegen als voren, zullende jaarlijks op Midw. tot huur doen *f* 120 — 00.
XII. Een ARBEIDERS HUISJE, get. A 61, met ERF, TUIN, BOUW- en VELDGROND, te zamen groot 2 B., 28 R., 30 E., gelegen als voren.
XIII. 8 B., 35 R., 90 E. BOUWLAND, gelegen als voren.
XIV. 8 B., 20 R., 70 E. VELDGROND, gelegen als voren.
XV. 7 B., 27 R., 40 E. VELDGROND, gelegen als voren.
XVI. 40 R., 20 E. BOSCHGROND, gelegen als voren.
XVII. 1 B., 95 R., 70 E. BOSCHGROND, gelegen als voren.
XVIII. Een GESTOELTE, bevattende onderscheidene Zitplaatsen in de Kerk te *Marum*.

Om te aanvaarden de Behuizingen van perceel 1, 10, 11 en 12 op den 1sten Mei, de Landerijen op den 12den Maart, het Gestoelte den 1sten Augustus 1854.
Mr. C. DE RANITZ, *Nots.*
Mr. J. J. CREMERS, *Nots.*

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

WOENSDAG den 5den (in plaats van MAANDAG den 3den October 1853), 's morgens te 10 uur en vervolgens, zullen in bovengenoemd VERKOOPHUIS publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: KABINETTEN, SECRETAIRES, CHIFFONNIÈRES, LADE- en andere TAFELS, een beste GLADMANGEL, KOPER, TIN, IJZER- en BLIKWERK, MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, best BEDDEGOED, eene partij **BEHANGPAPIER, MANUFACTUREN, WOLLEN GOEDEREN** en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

ZEEUWSCH IJPEN HOUT.

DONDERDAG den 6den (en niet WOENSDAG den 5den October 1853, zoo als vroeger is geannonceerd), 's morgens te 10 uur, zal, op de WERF van den Molenmaker J. DE HAAN, buiten het Kleine poortje te *Groningen*, publiek, voetstoots worden verkocht: de aldaar nog liggende partij **ZEEUWSCH IJPEN STAMMEN.** Van heden af te bezien.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

FINALE VERKOOPING
VAN
DRIE uitmuntende ZATHEN en LANDEN, ENZ.,
ONDER
KOLLUM en BURUM.

De Notarissen **C. H. BEEKHUIS**, te *Buitenpost* en **D. H. ANDREAE**, te *Kollum*, zullen, op DINGSDAG den 4den October 1853, des voormiddags te 10 uur, in het LOGEMENT *DE ROSKAM*, bij H. WESTRA, te *Kollum*, bij eindelijke toewijzing presenteren te verkoopen:

De navolgende **DRIE** uitmuntende **ZATHEN** en **LANDEN**, benevens eene **BANK** in de Kerk te *Burum*, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer en Mr. J. A. FRUITIER, als:

I. Eene ZATHE en LANDEN, de Kwelderplaats *DE NIEUWE RAKEN* genoemd, met derzelver kapitale, in 1836 nieuw gestichte HUIZING en SCHUUR, gekwoteerd wijk D, no. 44*a*, benevens ERF, TUIN, HOVING, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen onder het behoor van *Kollum*, bij PIETER JOHANNES DOUMA en Vrouw in gebruik; ten Kadaster bekend Gemeente *Kollum*, sectie C, nos. 10, 11, 12, 13, 17, 18, 28, 29, 30, 436, 437, 438 en 444, en sectie B, nos. 2, 3, 528 en 560, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 54 Bunders, 10 Roeden, 70 Ellen, als Weidlanden; benevens eene groote uitgestrektheid AANWAS en SLIKGRONDEN, begroot op p. m. 700 Bunders; in 12 perceelen, waarop provisioneel is geboden: op perc. 1: *f* 24,088; perc. 2: *f* 4,011; perc. 3: *f* 1,225; perc. 4: *f* 1,091; perc. 5: *f* 2,300; perc. 6: *f* 1,500; perc. 7: *f* 1,400; perc. 8: *f* 2,069; perc. 9: *f* 5,500; perc. 10: *f* 2,577; perc. 11: *f* 2,390; perc. 12: *f* 5 399; totaal *f* 53,580.

II. Eene ZATHE en LANDEN met nette, in 1848 nieuw gebouwde HUIZING, benevens SCHUUR, afzonderlijk staand LIJTSHUIS, smaakvol aangelegden TUIN, HOVING, BOOMEN en PLANTAGIE, *DE ROODE SCHUUR* genoemd, staande en gelegen onder *Burum*; de Huizing gekwoteerd no. 150; ten kadaster bekend Gemeente *Burum*, sectie A, nos. 244, 394 en 395, sectie B, no. 219 en sectie C, nos. 43 tot en met 57 en 169; te zamen voor eene inhoudsgrootte van 32 Bunders, 74 Roeden, 76 Ellen Bouw- en Weidlanden, waaronder 24 B., 09 R., 46 Ellen, aan elkander rondom de Huizing zijn gelegen; bij JAN DOORENBOS en Vrouw in gebruik; in 18 perceelen, waarop provisioneel is geboden: op perc. 1: *f* 2,700; perc. 2: *f* 2,577; perc. 3: *f* 1,450; perc. 4: *f* 2,627; perc. 5: *f* 1,613; perc. 6: *f* 1,775; perc. 7: *f* 4,557; perc. 8: *f* 3,767; perc. 9: *f* 2,577; perc. 10: *f* 2,534; perc. 11: *f* 2,299; perc. 12: *f* 1,725; perc. 13: *f* 2,021; perc. 14: *f* 2,830; perc. 15: *f* 1,277; perc. 16: *f* 1,011; perc. 17: *f* 1,551; perc. 18: *f* 1,150; — totaal *f* 40,041.

III. Eene ZATHE en LANDEN met kapitale, in 1846 nieuw gebouwde HUIZING en SCHUUR, gekwoteerd no. 8, ruime HOVING, ERF, TUIN, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen ten Oosten en Noorden van en onmiddellijk aan het gebuurte te *Burum*, *HET HAAG* genoemd; ten Kadaster bekend Gemeente *Burum*, sectie C, nos. 124, 125, 142, 143, 144, 145, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 309, 402 en 403, en sectie D, no. 192; te zamen voor eene inhoudsgrootte van 31 Bunders, 56 Roeden, 30 Ellen Bouw- en Weidlanden; bij JOHANNES SIEGERS DIJKSTRA in gebruik; in 18 Perceelen, waarop provisioneel is geboden: op perc. 1: *f* 3,113; perc. 2: *f* 775; perc. 3: *f* 1,525; perc. 4: *f* 1,075; perc. 5: *f* 7.577; perc. 6: *f* 1,169; perc. 7: *f* 1.304; perc. 8: *f* 1,351; perc. 9: *f* 6,427; perc. 10: *f* 2,711; perc. 11: *f* 3,277; perc. 12: *f* 1,461; perc. 13: *f* 3.461; perc. 14: *f* 2,500; perc. 15: *f* 1,480; perc. 16: *f* 1,556; perc. 17: *f* 1,521; perc. 18: *f* 1,031; totaal *f* 42,934; — en

IV. Eene BANK, genoemd *VOGELZANG*, in de Kerk der Hervormde Gemeente te *Burum*, bevattende 4 Mannen- en 4 Vrouwen Zitplaatsen; in 4 perceelen, waarop provisioneel is geboden: op perc. 1: *f* 85; perc. 2: *f* 99; perc. 3: *f* 100; en perc. 4: *f* 100; te zamen *f* 384.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen OLFERT F. KIELMAN, op DONDERDAG den 6den October 1853, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder W. J. ZELLING, in het Gemeentehuis te *Midwolda*, publiek, aan den meestbiedende te verkoopen:

Eene BEHUIZING, zijnde eene beklante ***BAKKERIJ***, met SCHUUR en TUIN, staande en gelegen te *Midwolda*; om te aanvaarden den 1sten November e.k.
Nader onderrigt ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op VRIJDAG den 7den October 1853, des namiddags te vier uur, ten Huize van de Wed. J. TIDDENS, te *Scheemda*, in openlijke veiling te verkoopen:
I. De VASTE BEKLEMMING van 3½ Bunders *Land*, onder de *Eexta* gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 56 — 00.
II. De VASTE BEKLEMMING van 1½ Bunder *Land*, te *Eexterhamrik* gelegen, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 20 — 00; en
III. Den EIGENDOM van perceel 2, groot *f* 20 — 00.
Alles toebehoorende aan J. G. HOFFENKAMP en Vrouw.
B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **R. DE SITTER**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt publiek te verkoopen:

De **ONROERENDE GOEDEREN**, door wijlen HENDRIK L. SMIT, in leven Smid, te *Westerlee*, nagelaten, en aldaar gelegen, bestaande in eene sedert jaren beklante SMEDERIJ, benevens grooten TUIN; te aanvaarden den 1sten November 1853; kunnende een groot gedeelte van het Koopschat daarop beleend blijven.

Deze Verkoop zal plaats hebben MAANDAG den 10den October 1853, te 4 uur des namiddags, ten Huize van de Wedw. T. H. KOSTER, te *Westerlee*.

De ondergeteekende brengt ter kennis zijner geëerde Stad- en Landgenooten, dat hij

voornemens is op **Maandag eerstkomende**,

MAGAZIJN VAN PELTERIJEN

te **openen**, en ziet zich door zijne langdurige ondervinding zoo wel in het **Buiten-** als **Binnenland** staat gesteld, de verzekering er bij te kunnen voegen, het in alles **ruim voorzien** is, wat als **modern** en **elégant** kan gevraagd worden.
H. G. INDEN, J.z.,
Guldenstraat, No. 3.

De ondergeteekende is op heden gesorteerd in verscheidene soorten van Moderne **KAGCHELS**, naar de laatste mode, als: OPEN HAARDKAGCHELS met en zonder VERWARMDE LUCHT, KOLOM- en KOOKKAGCHELS, ENZ.; ook kunnen dezelve als gewoonlijk des Winter **op proef** gebruikt worden; alsmede **BASCULES**, naar het **Fransche model**, van 25 tot 1000 Kilo's **zeer sekuur wegende.**
A. P. BOLSMAN, *Smid* en *Kagchelmaker*, in de Turftorenstraat, lett. H no. 50.

Kagchels.

De ondergeteekende heeft vervaardigd en verkrijgbaar gesteld: **geslepene platte HAARD-, CIRCULEER-, KOLOM-** en **KOOKKAGCHELS**. Hij biedt zich tevens aan tot het **herstellen** van **ouden.**
R. WOLBES,
Mr. *IJzer-* en *Kagchelsmid* te *Sappemeer.*

*** Ondergeteekende berigt bij deze, dat hij op nieuw ontvangen heeft een aanzienlijk assortiment **STOFFEN** voor **WINTERKLEEDEREN**, welke in schoonheid en soliditeit uitmunten, en daar hij tevens buitengewoon staat gesteld is, zijne geachte Begunstigers naar de laatste FRANSCHE en ENGELSCHE MODELLEN te bedienen, neemt hij de vrijheid zich mits deze ten vriendelijkste te bevelen; zullende hij steeds voor eene prompte en solide bediening zorgen.

Voorts is er nog een aanzienlijke voorraad van **KLEEDINGSTUKKEN**, alsook andere **ARTIKELEN** voorhanden, waaronder zich onderscheidene *incourante* vinden en welke daardoor voor een' **buitengewoon goedkoopen prijs** zullen worden opgeruimd.
A. TEUTEBERG.

TE KOOP:

Een **BILJART** met **toebehooren.** Te bevragen bij Mejufvrouw de Weduwe WISSEMANN, te *Winschoten.*

Bij den Vleeschhouwer **G. BOUMAN**, in de Gelkingestraat, zal op **heden, Vrijdag**, worden geslagt: een extra blank **ZOETMELKS KALF**, zonder weerga.

Er wordt sedert **ZATURDAG** den 24sten dezer een groote **BRUINE LANGHARIGE HOND vermist**, teekend met eene witte bles, witten kraag om den Hals, de Pooten half wit, en wit onder aan de Staart, hoorende naar den naam van *Kastor*, daarbij weinig doof. Die hierop eenig narigt kan geven, of denzelven teregt brengt, zal **beloond** worden. Men vervoege zich bij R. OORTWIJN, in de Poelestraat.

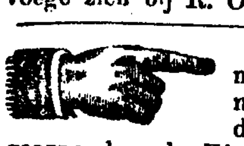

Apotheker BRABENDER, in *Cleef* maakt **CHOCOLADE-KOEKJES** met Worm-afdrijvende zelfstandigheden die uitmuntend zijn in hunne werking gaarne door de Kinderen genomen worden. Hij heeft ze onderstaande Dépôts, in kleine Doosjes **met gebruiksaanwijzing**, verkrijgbaar gesteld. Zij worden in *Cleef* **algemeen** gebruikt en door de Geneesheeren **zeer gunstig beoordeeld**.

Dr. HOPMAN verklaart, dat hij ze met goed succes sedert lang voorschrijft. Dr. BEIJER, dat de ondervinding hem geleerd heeft, dat ze spoedig helpen en de kinderen er graag op zijn. Dr. FUHRMEISTER dient ze sedert een jaar toe, heeft meer dan honderdmaal gelegenheid gehad zich over hunne goede uitwerking te verheugen en vindt bijzonder aanbevelingswaardig, omdat men met den tegenzin der kleinen tegen het innemen van medicijnen niet te kampen heeft. Genoemde Geneesheeren zijn alle drie in *Cleef* gunstig bekend. De Heer GEERLING, *Heel-* en *Vroedmeester* te *Urk*, heeft ze aan verscheidene kinderen toegediend en daarvan eene verrassende uitwerking gezien, zelfs in gevallen waar andere worm-doodende middelen niet geholpen hebben.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEIZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Meppel* bij J. M. BARTH; te *Pekela* bij J. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN; te *Hoogezand* bij F. M. DIKMA, en in de overige Steden des Rijks.

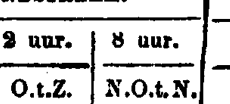

Een **OLIESLAGERSKNECHT** zijn Werk goed verstaande, kan dadelijk WERK bekomen bij J. H. VAN DER LINDE, te *Nieuw Buinen*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
SEPTEMBER 1853.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur
18	761,81	763,28	763,53	11,7	17,5	13,9	0,90	0,72	0,96	O.t.Z.	O.t.Z.	N.O.t.N.	bewolkt	bewolkt	betrokken
19	765,49	764,98	763,96	13,5	17,0	14,5	0,93	0,80	0,91	Z.W t.W.	W.N.W.	Z.W.	„	„	„
20	761,16	761,08	761,31	14,5	16,0	14,2	0,98	0,83	0,94	„	W.t.Z.	„	„	„	„
21	761,01	760,12	759,50	12,3	15,2	12,7	0,95	0,82	0,92	Z.Z.W.	Z.W.	W.Z.W.	betrokken	betrokken	helder
22	757,70	756,75	756,40	12,0	16,5	14,5	0,99	0,89	0,93	Z.W.	Z.Z.W.	Z.Z.W.	„	„	betrokken
23	754,34	754,00	754,51	14,5	13,5	11,7	0,95	0,97	0,95	Z.Z.W.	W.t.N.	„	„	regen	„
24	752,90	753,32	753,81	11,2	13,2	9,0	0,93	0,79	0,89	Z.W.	W.Z.W.	Z.W.tZ.	„	bewolkt	helder

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.